

Protokoll Kirkerådet (KR)

25.-26.01.2018
Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Leif Christian Andersen
Karin-Elin Berg
Kjersti Brakestad Boge
Ole Kristian Bonden
Helga Haugland Byfuglien
Anne Berit Evang
Agnes Sofie Gjeset

Harald Hegstad
Linn Strømme Hummelvoll
Henrik Magnus Kiærbech (vara for Skog)
Olav Myklebust
Jan Olav Olsen
Kristin Gunleiksrud Raaum
Gunnar Winther

Til stede: fra MKR

Kristine Sandmæl (leder)

fra SKR

Sara Ellen Anne Eira (leder)

Forfall hele møtet

Kari Helene Skog, Anne Jorid Gjertsen

Fravær under enkelte saker, ved behandling og/eller da vedtak ble fattet:

Berg KR 10/18, KR 15/18; Kiærbech KR 2/18; Evang KR 3/18; Eira KR 3/18, KR 4/18, KR 10/18, KR12/18, KR 17/18

Til stede fra sekretariatet:

Berit H. Agøy
Risten Turid Aleksandersen
Ole Inge Bekkelund
Ingeborg Dybvig
Jan Rune Fagermoen

Jens-Petter Johnsen
Øyvind Meling
Gerd Karin Røsæg
Paul Erik Wirgenes

Konstituering

Møtet ble ledet av Kristin Gunleiksrud Raaum, og som vanlig fulgte ordningen med en saksordfører for hver sak.

Representanter for 6 barne- og ungdomsorganisasjoner (Norges KFUK-KFUM, NLM-Ung, NMS U, KRIK, Acta og Laget) møtte Kirkerådet og markerte at organisasjonene har underskrevet dokumentet Unge i kirken – en strategisk plattform.

Leders tale ved innledningen til møtet legges ved protokollen.

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
KR 01/18	Godkjenning av innkalling og saksliste
KR 02/18	Orienteringssaker KR 02.1/18 Muntlig orientering fra KR, MKR, SKR og BM KR 02.2/18 Oversikt over høringer 2017 KR 02.3/18 Høringsuttalelse – forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) KR 02.4/18 Kirkens Unge KR 02.4.1/18 Kirkens Unge – strategisk plattform for forpliktende samhandling om Den norske kirkes barne- og ungdomsarbeid
KR 03 /18	Referatsaker KR 03.1/18 Forslag til referat fra møte i Kontrollutvalget 14. november 2017 KR 03.2/18 Rapport fra LVFs generalforsamling 2017 KR 03.3/18 Protokoll fra SKR møte Tana 30.11-01.12.2017 – godkjent KR 03.4/18 Protokoll fra AGU møte 19.09.17 – godkjent KR 03.5/18 Protokoll fra AGU møte 11.10.17 – godkjent KR 03.6/18 Protokoll fra AGU møte 29.11.17 – godkjent KR 03.7/18 Protokoll fra møte i Utvalg for ungdomsspørsmål 16.-17.11.2017 KR 03.8/18 Protokoll fra MKR møte 22.11.17 – godkjent KR 03.9/18 Protokoll MB juni 2017 – godkjent KR 03.10/18 Protokoll BM september 2017 - godkjent
KR 04/18	Kirkerådets sammensetning (2. gang)
KR 05/18	Representasjon i KAs landsråd
KR 06/18	Regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet
KR 07/18	Opprettelse av samisk kirkelig valgmøte – valgeregler

- KR 08/18** Risiko- og sårbarhetsanalyse
- KR 09/18** Kapitalforvaltning i Den norske kirke
- KR 10/18** Oppnevning av ny Nemnd for gudstjenesteliv (NFG)
- KR 11/18** Vurdering av det årlige tilskuddet til KIFO
- KR 12/18** Den norske kirkes grunnlag og orientering om arbeidet med Kirkeordning 1. gangs behandling
- KR 13/18** Kirkepartner – økonomi
- KR 14/18** Visjonsdokumentet for Den norske kirke 2019-2021
- KR 15/18** Reglement for godtgjøring til folkevalgte
- KR 16/18** Melding av ny sak til Kirkemøtet 2018 fra Bispemøtet
- KR 17/18** KAs strategiplan – hørings svar

KR 01/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.
Møtet var lukket under sak KR 8/18 Risiko- og sårbarhetsanalyse.

KR 02/18 Orienteringssaker

KR 02.1/18 Muntlig orientering ved KR, MKR, SKR og BM

Kirkerådet ved direktør:

1. Siden sist
  - Semesteroppstart for Kirkerådet i Oslo bispegård, årlig tradisjon
  - Klagenemnda har avholdt møte og etablert rutiner for sitt arbeid. Ingen nye møtet planlagt.
  - Det er ansatt ny direktør i KA: Marit Halvorsen Hougsnæs
  - Høringssak om revisjon av hovedgudstjeneste sendt ut
2. Det er avgitt over 1400 hørings svar til forslag til ny Tros- og livssynslov
3. Regjeringsplattformen og nye statsråder
  - likebehandling mellom trossamfunnene vektlegges
4. Avholdt 2-dagers kurs for bispedømmene om beredskapstjeneste ved store katastrofer og ulykker.
5. Mange høringsuttalelser fra Kirkerådet er avgitt til offentlige utredninger i 2017
6. Den norske kirkes forhold til offentlige institusjoner

7. Bispeskifte i Tunsberg med tilsetting av ny biskop i Kirkerådets junimøte
8. Internkontrollen forsket, anbud på ekstern leder ligger ute
9. Kirkens Hus-prosessen går videre og vil være avklart sommeren 2018

Mellomkirkelig råd ved leder:

MKR-AU har hatt møte og drøftet:

1. Oppfølgingen av NORADs evaluering av Council of Religious Institutions in the Holy Land. Dette prosjektet i Jerusalem er administrert av MKR i samarbeid med Trond Bakkevig. Det har vært finansiert med midler fra Utenriksdepartementet.
2. Samlet strategi om tros-og livssynsminoriteter
3. Forbereder genforsamlinger i CPCE og KEK + misjonskonferanse i Tanzania
4. Kjønnsspørsmål/genderjustice drøftet

Samisk kirkeråd ved leder:

1. Sametinget bevilget midler til bibeloversettelse til sør-samisk og lulesamisk
2. Avholdt seminar om Urfolk og misjon sammen med SMM og N-H bispedømme
3. Messe for verdighet arrangeres i Tysfjord 28.1 med deltagelse fra SKR

Bispemøtet ved preses:

1. BM har meldt en sak til KM (jf KR 16/18)
2. Preses skal delta i lukket høring på Stortinget – Bioteknologiloven
3. Kommende Bispemøte skal blant annet behandle:
  - Rapport fra LHBT - utvalg
  - Pilegrimstradisjonen
  - Miniseminar – hva kjennetegner islam i Norge i 2018
4. Per Arne Dahl avslutter sin bispetjeneste i Tunsberg 18.8.2018

KR 02.2/18 Oversikt over høringer 2017

KR 02.3/18 Høringsuttalelse – forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven)

KR 02.4/18 Kirkens Unge

KR 02.4.1/18 Kirkens Unge – strategisk plattform for forpliktende samhandling om Den norske kirkes barne- og ungdomsarbeid

KR 02/18 Vedtak:

Kirkerådet tar sakene til orientering.

Enstemmig vedtatt

KR 03/18 Referatsaker

KR 03.1/18 Forslag til referat fra møte i Kontrollutvalget 14. november 2017
KR 03.2/18 Rapport fra LVFs generalforsamling 2017
KR 03.3/18 Protokoll fra SKR møte Tana 30.11-01.12.2017 – godkjent
KR 03.4/18 Protokoll fra AGU møte 19.09.17 – godkjent
KR 03.5/18 Protokoll fra AGU møte 11.10.17 – godkjent
KR 03.6/18 Protokoll fra AGU møte 29.11.17 – godkjent
KR 03.7/18 Protokoll fra møte i Utvalg for ungdomsspørsmål 16.-17.11.2017
KR 03.8/18 Protokoll fra MKR møte 22.11.17 – godkjent
KR 03.9/18 Protokoll MB juni 2017 – godkjent
KR 03.10/18 Protokoll BM september 2017 - godkjent

KR 03/18 Vedtak:

Kirkerådet tar referatsakene til orientering.
Enstemmig vedtatt

KR 04/18 Kirkerådets sammensetning - 2. gang

Sammendrag

Ved endring av kirkeloven fra 1. januar 2017 er bestemmelsene om Kirkerådets sammensetning åpnet opp, slik at Kirkemøtet langt på vei står fritt til å bestemme sammensetningen. Kirkerådet har tidligere foreslått, med støtte fra kirkemøtekomiteen som behandlet regler for valg av Kirkeråd i 2016, at Kirkemøtet bør foreta en ny gjennomgang av reglene for valg og sammensetning av Kirkerådet før valget i 2020.

For at nye regler skal kunne anvendes ved valget av Kirkerådet i 2020, må reglene behandles av Kirkemøtet i 2019. Etter Kirkerådets vurdering er det mest hensiktsmessig å dele saken i to kirkemøtebehandlinger; 1) avklaring av Kirkerådets sammensetning i 2018 og 2) vedtakelse av nye regler for valg av Kirkerådet i 2019. Bakgrunnen for dette er at reglene for valg av Kirkerådet vil kunne utformes svært forskjellig, avhengig av hvilken sammensetning rådet skal ha.

I forlengelsen av ny kirkeordning som følge av ny lovgivning om Den norske kirke, kan det eventuelt bli behov for en ny gjennomgang av Kirkerådets sammensetning. Det vil i så fall gjelde fra valget i 2024.

Kirkerådet sendte 26. september 2017 et høringsnotat om Kirkerådets sammensetning på høring til alle bispedømmeråd, Bispemøtet, Det teologiske menighetsfakultet, Det teologiske fakultet, VID vitenskapelige høgskole, Presteforeningen, Fagforbundet teOLOgene og KA med høringsfrist 8. november 2017. På grunn av kort saksbehandlingstid, ble det innvilget utsatt høringsfrist til de høringsinstanser som søkte om det.

I tillegg til høringsinstansene nevnt ovenfor, har fire biskoper avgitt selvstendige høringsuttalelser. Kirkerådet har totalt mottatt 23 høringsuttalelser.

Kirkerådets behandling

Leif Christian Andersen foreslo å endre forslagspunkt 1a. til: Det skal være 11 leke medlemmer, en fra hvert bispedømme.

Vedtatt med 7 stemmer (leders dobbeltstemme)

Harald Hegstad foreslo å endre punkt 1c. til: Det skal være 3 prester og en biskop (i tillegg til biskop nevnt i 1d.).

Falt mot 6 stemmer

KR 04/18 Vedtak:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

2. Kirkemøtet går inn for at Kirkerådet skal bestå av 17 medlemmer, ut fra følgende føringer:
  - a. Det skal være 11 leke medlemmer, en fra hvert bispedømme.
  - b. Det skal være en lek kirkelig tilsatt.
  - c. Det skal være fire prester.
  - d. Det skal være en biskop valgt av Bispemøtet, jf. kirkeloven § 25 første ledd.
  - e. Kirkerådets leder velges blant Kirkemøtets leke medlemmer.
  - f. Alle bispedømmer skal være representert i rådet.
  - g. Kirkerådets medlemmer må også være medlemmer av Kirkemøtet.
  - h. I tillegg møter lederne av Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd og Utvalg for ungdomsspørsmål i Kirkerådet med møte-, tale- og forslagsrett.
  - i. Det velges to personlige varamedlemmer per medlem valgt av Kirkemøtet.
2. Kirkemøtet ber Kirkerådet om å forberede en sak om regler for valg av Kirkerådet til Kirkemøtet i 2019, som bygger på sammensetningen ovenfor.
3. Kirkemøtet fastsetter med hjemmel i lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven) § 25 siste ledd følgende endringer i regler 14. november 1997 nr. 1541 for Kirkerådets virksomhet:

§ 4 nr. 6 skal lyde:

Lederen av Mellomkirkelig råd, lederen av Samisk kirkeråd og lederen av Kirkerådets utvalg for ungdomsspørsmål møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett.

Endringen trer i kraft fra det tidspunkt Kirkerådet bestemmer.

KR 05/18 Representasjon i KAs landsråd

Sammendrag

Rettssubjektet Den norske kirke er fra og med 2017 medlem i KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter (KA). I samsvar med KAs vedtekter § 7 om Landsrådet oppnevnte KR i sak 69/16 17 representanter samt 10 vararepresentanter til Landsrådet. I henhold til KAs vedtekter er Landsrådet KAs øverste organ. Under landsrådsmøtet våren 2017 ble to av representantene samt en vararepresentant valgt inn i KAs styre og må da tre ut av landsrådet. Det må følgelig foretas en supplerende oppnevning av representanter.

KR 05/18 Vedtak:

Kirkerådet oppnevner følgende personer til KAs landsråd til erstatning for de som har trådd ut:

Faste medlemmer: Anne Berit Evang, Oslo
Aril Mikkelsen, Tunsberg
Harald Hegstad, Oslo

Varamedlemmer: Karl Johan Kirkebø, Bjørgvin
Rønnaug Torvik, Agder og Telemark

Enstemmig vedtatt

KR 06/18 Regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene) 2. gangs behandling

Sammendrag

Kirkemøtet må i 2018 vedta nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet for at de skal kunne få virkning for de kirkelige valg i 2019.

Kirkerådet gjennomførte våren 2017 en bred høring på forslag til nye valgeregler, og Kirkerådet mottok totalt 325 høringssvar. Disse høringssvarene er oppsummert i et eget sammendrag som følger med saken og ligger til grunn for de vurderinger Kirkerådet har gjort. Kirkerådets forslag bygger også på en evaluering av kirkevalget i 2015, *Polarisering og kontinuitet – En analyse av kirkevalget 2015*, som ble utført av KIFO – Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning.

Innledningsvis redegjøres det for det rettslige grunnlaget for Kirkevalget 2019 og føringer som Kirkerådet har lagt til grunn for utformingen av regelverket. Kirkerådet har videre sett behov for å foreta en større revisjon av reglene, og det foreslås å gjøre ordningene for menighetsrådsvalg og valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet så like som mulig for

velgeren. Kirkerådet fremmer derfor forslag om å slå de to regelverkene sammen til ett felles regelverk for disse to valgene. Kirkerådet har også foreslått visse tilpasninger med sikte på at reglene for kirkevalg legges så tett opp til valglovens bestemmelser som mulig.

Forslaget i denne saken tar utgangspunkt i at valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet gjennomføres som et direkte valg. Det er utarbeidet to alternative regelforslag til paragrafer knyttet til flertalls- og forholdstallsvalg, henholdsvis bygd på alternativ 2 – modell med nominasjonskomiteens liste og andre lister og et nytt alternativ 4 a) – modell med utgangspunkt i selvstendige lister. Det foreslås etablert en tilskuddsordning i to alternativer basert på de to alternative regelforslagene.

Forslaget innebærer for øvrig at:

- Det videreføres at velgeren kan avgi tre tilleggsstemmer.
- Strykning gjeninnføres ikke.
- Dersom det blir en ordning med utgangspunkt i selvstendige lister, gis det åpning for at inntil én kandidat kan gis et stemmetillegg. Dersom det blir en ordning med utgangspunkt i nominasjonskomiteens liste og andre lister – samtidige frister, fastsettes det i stedet en sperregrense med krav om fem prosents stemmeandel.
- Valgkretsene videreføres som i dag.
- Når det gjelder om det kan åpnes for stemmegivning i andre sokn på valgdagen enn sitt eget, åpnes det for at valgstyrene i fellesrådsområdet kan bestemme at det skal være mulig å kunne avgi stemme i hele fellesrådsområdet. Dersom et flertall av valgstyrene i fellesrådsområdet går inn for en slik åpning, plikter alle valgstyrene å tilrettelegge for dette.
- Forslagene om stemmerett og valgbarhet ved menighetsrådvalg opprettholdes.
- Forslagene om stemmerett og valgbarhet ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet opprettholdes.
- Forslagene om stemmerett og valgbarhet ved valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet bearbeides slik at det presiseres at prester i fast ordnet kirkelig prestestilling er stemmeberettigede, uavhengig av hvem som er arbeidsgiver, i tråd med saksorienteringens presiseringer.
- Forslagene om stemmerett og valgbarhet ved valg av lek kirkelig tilsatt opprettholdes, med noen små justeringer.
- Skjæringsdato for manntall fastsettes til 30. juni.
- Frist for å oppdatere medlemskapsstatus fastsettes til 1. september.
- Det gis regler om at det skal etableres et manntall for prester og leke kirkelig tilsatte.
- Forslaget om registrering av nomineringsgrupper opprettholdes med noen presiseringer.
- Krav om antall kandidater ved valg av menighetsråd videreføres.
- Krav om antall kandidater ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet videreføres.
- Krav om antall underskrifter ved valg av menighetsråd videreføres.
- Krav om antall underskrifter ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet settes til 100 stemmeberettigede medlemmer. Det etableres samtidig en ordning med forenklet registrering for registrerte grupper.
- Forslaget om at valglovens bestemmelser om tillitsvalgte og tillitsutvalg legges til grunn for kirkevalgreglene, opprettholdes.

- Supplerende nominasjon ved forholdstallsvalg gjennomføres ikke. Det videreføres mulighet for supplerende nominasjon ved flertallsvalg i det tilfelle det er en nominasjonskomitéliste, både ved valg til menighetsråd og ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- Forslaget om at bispedømmerådet skal få ansvar for å trykke stemmesedler ved valg av bispedømmeråd, opprettholdes.
- Det presiseres at forhåndsstemmegivningen *skal* kunne skje i hvert fellesrådsområde, og at det bør kunne skje i hvert sokn, og det bør legges til rette for at forhåndsstemmegivning kan foregå både på dag- og kveldstid, på de institusjoner som geografisk hører til det enkelte sokn og på sentrale møteplasser for unge i regi av menigheten.
- Det åpnes opp for at valgstyret kan gjennomføre ambulerende stemmegivning.
- Det blir gitt hjemmel til Kirkerådet slik at Kirkerådet *kan* åpne opp for elektronisk forhåndsstemmegivning.
- Bestemmelsene om stemmegivning på valgtinget presiserer at velgeren «i enerom og usett» skal brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på.
- Forslaget om mandatfordeling og kandidatføring opprettholdes.
- Forslaget om foreløpig og endelig opptelling opprettholdes.
- Valg av prest og leke kirkelig tilsatte skjer ved preferansevalg.
- Valg av døvemenighetenes representant skjer ved direkte valg på bakgrunn av en valgliste med fem kandidater utarbeidet av en nominasjonskomité bestående av Døvekirkenes fellesråds leke medlemmer. Det åpnes for supplerende nominasjon.

I tillegg er det vurdert kriterier for hvordan listeforslag skal settes opp, herunder et krav om geografisk spredning.

Når det gjelder navn på listen fra en eventuell nominasjonskomité, mener Kirkerådet at det ikke bør hete *Felleslisten*. En kunne vurdere å la listen fra nominasjonskomiteens navn bli fastsatt på samme måte som for nomineringsgrupper, men det vil risikere å tilsløre listens opprinnelse. Det foreslås derfor å regelfeste at listen skal hete *Nominasjonskomiteens liste*.

Spørsmålet om valg av samiske representanter har blitt koordinert med saken om ordning for samisk kirkelig valg møte, jf. sak KM 07/18.

Forslaget i høringsnotatet om at listekandidater kan være stemmemottakere opprettholdes av hensyn til rekruttering av valgfunksjonærer.

Kirkerådet fremmer også forslag om endring av Kirkemøtets forretningsorden, slik at første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd blir gitt møte-, tale- og forslagsrett i Kirkemøtet.

Kirkerådets behandling

Gunnar Winter foreslo å anbefale Kirkemøtet å velge regelalternativ 4a.

Vedtatt med 9 stemmer

Administrasjonens innstilling, regelalternativ 2.

Falt mot 5 stemmer

Leif Christian Andersen foreslo å endre 7-5.1 i regelalternativ 4a. til: Dersom det innen listefristen 15. februar i valgåret bare foreligger ett godkjent listeforslag, *skal* bispedømmerrådet ....

Enstemmig vedtatt

Administrasjonen trakk sitt forslag til endring i Kirkemøtets forretningsorden punkt 1.4. **Harald Hegstad** opprettholdt forslaget.

Vedtatt med 8 stemmer

KR 06/18 Vedtak:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet fastsetter følgende regler for valg av menighetsråd, bispedømmerråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene) med hjemmel i kirkeloven § 4 femte ledd, § 6 første ledd, § 23 annet ledd og § 24 første ledd:

Del 1: Innledning, stemmerett, valgbarhet, valgorganer, m.m.

Kapittel 1. Reglens formål, virkeområde, organenes sammensetning

§ 1-1. Reglens formål

Formålet med reglene er å legge forholdene til rette slik at medlemmene av Den norske kirke ved frie og hemmelige valg skal kunne velge sine representanter til menighetsråd, bispedømmerråd og Kirkemøtet.

§ 1-2. Reglens virkeområde

- (1) Disse reglene gjelder ved valg av medlemmer av menighetsråd, bispedømmerråd og Kirkemøtet.
- (2) Det fremgår av det enkelte kapittel eller den enkelte bestemmelse hvilket virkeområde reglene har.

§ 1-3. Menighetsrådets sammensetning

- (1) Menighetsrådet består av soknepresten og – etter menighetsmøtets bestemmelse – fire, seks, åtte eller ti andre medlemmer som velges ved flertalls- eller forholdstallsvalg for 4 år. For de valgte medlemmer velges samtidig minst fem varamedlemmer.
- (2) Endringer av tallet på de medlemmer som skal velges, må være vedtatt i menighetsmøte før valget kunngjøres.

§ 1-4. Bispedømmerådets sammensetning

- (1) Bispedømmerådet består av
  - a) biskopen,
  - b) en prest valgt av prestene i bispedømmet,
  - c) en lek kirkelig tilsatt valgt av de leke kirkelige tilsatte i bispedømmet, og
  - d) sju andre leke valgt ved flertalls- eller forholdstallsvalg,
  - e) en nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, en lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd og en sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd,
  - f) en representant fra døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd.
- (2) For medlemmene valgt ved flertallsvalg etter bokstav d), velges det like mange varamedlemmer. For medlemmene valgt ved forholdstallsvalg etter bokstav d), skal hver liste tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av ett. For medlemmene valgt etter bokstav b), c), e) og f), velges det to varamedlemmer.

§ 1-5. Kirkemøtets sammensetning

Kirkemøtet består av medlemmene av bispedømmerådene og leder av Samisk kirkeråd. Leder av Samisk kirkeråd velges av Kirkemøtet etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Stemmerett og manntall

§ 2-1. Stemmerett ved valg av menighetsråd

- (1) Stemmerett ved menighetsrådsvalg har medlemmer av Den norske kirke som oppfyller følgende vilkår:
  - a. vedkommende vil ha fylt 15 år innen utgangen av valgåret og
  - b. vedkommende er folkeregisterført som bosatt i soknet.
- (2) I særlige tilfelle kan biskopen etter søknad fra vedkommende menighetsråd samtykke i at en person for et begrenset tidsrom gis stemmerett i et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i, jf. kirkeoven § 4 annet ledd.
- (3) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet i soknet på valgdagen.

§ 2-2. Stemmerett ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Stemmerett ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet har medlemmer av Den norske kirke som oppfyller følgende vilkår:
  - a. vedkommende vil ha fylt 15 år innen utgangen av valgåret,
  - b. vedkommende er folkeregisterført som bosatt i bispedømmet og
  - c. vedkommende har ikke stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt etter §§ 2-3 eller 2-4.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet i soknet på valgdagen.

§ 2-3. Stemmerett ved valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Stemmerett ved valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet har prest i Den norske kirke som oppfyller følgende vilkår:

- a. vedkommende er tilsatt i en fast ordnet kirkelig prestestilling,
  - b. vedkommende er ordinert prest og
  - c. vedkommende har en stilling på minst 15 timer i uken.
- (2) Med fast ordnet kirkelig prestestilling menes en stilling som er organisert som en prestestilling, hvor det inngår i stillingens oppgaver å forrette gudstjenester og kirkelige handlinger. Dette gjelder blant annet institusjonsprester, sykehusprester, studentprester, feltprester og menighetsprester. Det samme gjelder vikarprester tilsatt i et vikariat på minst ett år. Prestevikarer og ordinerte prester som ikke er i ordnet prestestilling faller utenom. Prest i Den norske kirke som er generalsekretær i en organisasjon tilknyttet Den norske kirke, har også stemmerett ved valg av prest.
- (3) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet for prester på valgdagen.
- (4) Stemmeretten utøves i det bispedømmet den stemmeberettigede er tilsatt. Døveprestene har forslags- og stemmerett ved valg av prest til Oslo bispedømmeråd.
- (5) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt ha stemmerett som prest, men det vil være den som vikarierer i stillingen, som deltar i valget av nominasjonskomité og som har forslagsrett, dersom vedkommende for øvrig oppfyller kravene.

§ 2-4. Stemmerett ved valg av lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Stemmerett ved valg av lek kirkelig tilsatte til bispedømmeråd og Kirkemøtet har tilsatt i Den norske kirke som oppfyller følgende vilkår:
- a. vedkommende er tilsatt av menighetsråd, fellesråd eller bispedømmeråd,
  - b. vedkommende har ikke stemmerett som prest etter § 2-3 og
  - c. vedkommende har en stilling på minst 15 timer i uken.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet for leke kirkelig tilsatte på valgdagen.
- (3) Stemmeretten utøves i det bispedømmet den stemmeberettigede er tilsatt. Lek kirkelig tilsatt i døvemenighetene har forslags- og stemmerett ved valg av lek kirkelig tilsatt til Oslo bispedømmeråd.
- (4) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt ha stemmerett som lek kirkelig tilsatt, men det vil være den som vikarierer i stillingen, som deltar i valget av nominasjonskomité og som har forslagsrett, dersom vedkommende for øvrig oppfyller kravene.

§ 2-5. Stemmerett ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd

- (1) Stemmerett ved valg av sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd har medlemmer av Saemien Åålmege (den samiske menigheten i sørsamisk språkområde).
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet for Saemien Åålmege på valgdagen.

§ 2-6. Stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet har leke medlemmer som har stemmerett ved valg av døves menighetsråd.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet etter § 2-10 tredje ledd på valgdagen.

§ 2-7. Tvilstilfelle

Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett.

§ 2-8. I hvilke sokn velgerne skal manntallsføres

Stemmeberettigede som er registret med bostedsadresse i Norge, skal føres inn i manntallet i det soknet der de var folkeregisterført som bosatt den 30. juni i valgåret.

§ 2-9. Ansvar for å opprette og oppdatere manntall. Utsendelse av valgkort

- (1) Kirkerådet er ansvarlig for at manntallet opprettes og oppdateres på grunnlag av opplysninger fra Den norske kirkes medlemsregister. Kirkerådet sørger for at alle sokn får et manntall over personer med stemmerett i soknet. Det skal føres et felles manntall for valg til menighetsråd og valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- (2) Oppdateringer i manntallet etter 30. juni kan bare skje på bakgrunn av følgende forhold:
  - a. Krav om retting av feil, oppdaget feil eller klage.
  - b. Ved flyttemelding som ikke ble registrert før manntallsutkastet ble skrevet ut, men som er mottatt av folkeregistermyndigheten innen skjæringsdatoen 30. juni. Vedkommende manntallsføres i tilflyttingsoknet og strykes fra manntallet i fraflyttingsoknet.
  - c. Når utenlandsboende flytter tilbake til Norge. Vedkommende føres inn i manntallet i tilflyttingsoknet. Dersom vedkommende allerede er manntallsført i et annet sokn, strykes vedkommende fra manntallet i tidligere bostedssokn. Slik oppdatering kan skje frem til torsdagen før valgdagen.
  - d. Ved erverv av medlemskap. Dersom medlemskapet medfører at vedkommende får stemmerett ved valget, føres vedkommende inn i manntallet i bostedssoknet. Slik oppdatering kan skje frem til torsdagen før valgdagen.
  - e. Ved dødsfall. Vedkommende strykes fra manntallet, med mindre vedkommende allerede har avgitt godkjent forhåndsstemmegivning.
- (3) Det skal ikke føres noen inn i eller ut av manntallet hvis vedkommende derved blir manntallsført i mer enn ett sokn, eller ikke blir manntallsført i noen sokn. I slike tilfeller skal ikke manntallet oppdateres uten at manntallet i det andre soknet blir oppdatert tilsvarende.
- (4) Velger skal ikke føres inn i manntallet dersom vedkommende er manntallsført i et annet sokn og har avgitt forhåndsstemme til dette soknet.
- (5) Kirkerådet kan sørge for at det blir sendt ut valgkort til alle stemmeberettigede som er innført i manntallet i soknet.

§ 2-10. Ansvar for å opprette og oppdatere manntall ved valg av andre medlemmer

- (1) Bispedømmerådet er ansvarlig for at et manntall over stemmeberettigede ved valg av prest og lek kirkelig tilsatt opprettes og oppdateres på grunnlag av opplysninger fra bispedømmerådet og kirkelige fellesråd.
- (2) Kirkerådet i samarbeid med Saemien Ålmegeeraerie er ansvarlig for at et manntall over stemmeberettigede ved valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd opprettes og oppdateres på grunnlag av opplysninger fra Den norske kirkes medlemsregister.
- (3) Kirkerådet i samarbeid med Døvekirkenes fellesråd er ansvarlig for at et manntall over stemmeberettigede ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd opprettes og oppdateres på grunnlag av opplysninger fra Den norske kirkes medlemsregister.
- (4) For § 2-10 første til tredje ledd gjelder § 2-9 annet til femte ledd tilsvarende så langt det passer.

§ 2-11. Utlegging av manntallet til offentlig ettersyn

- (1) Fra senest 10. august og frem til 1. september skal utkast til soknets kirkelige manntall være lagt ut til offentlig ettersyn. Ettersynet reguleres på en slik måte at den enkelte person kun får kjennskap til opplysninger om seg selv eller om en annen person som en har fått fullmakt fra.
- (2) Manntallet som legges ut etter første ledd, skal kun inneholde navn, adresse, fødselsdato og eventuelt manntallsnummer og kretsopplysninger til de manntallsførte.

§ 2-12. Krav om retting

Alle som mener at de selv eller andre feilaktig er innført eller utelatt fra manntallet, kan kreve at valgstyret retter feilen.

§ 2-13. Underretning om endringer i manntallet

Valgstyret skal snarest sende melding til den som berøres av oppdateringer i manntallet som er foretatt på grunnlag av søknad om innføring og krav om retting.

Kapittel 3. Valgbarhet

§ 3-1. Valgbarhet og plikt til å ta imot valg ved valg av medlemmer til menighetsråd

Valgbar til menighetsråd og pliktig til å ta imot valg er alle som har stemmerett ved valget som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år, og som ikke er fritatt.

§ 3-2. Valgbarhet ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgbar som lekt medlem til bispedømmeråd og Kirkemøtet er alle som har stemmerett ved valget som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år, og som ikke er utelukket eller fritatt.
- (2) Utelukket fra valg som lekt medlem til bispedømmeråd og Kirkemøtet er
  - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 3-3,
  - b. de som er valgbare ved valg av lek kirkelig tilsatte, jf. § 3-4,
  - c. tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
  - d. tilsatte i Kirkerådet.
- (3) Om en person skal utelukkes fra valg avhenger av om vedkommende innehar stillingen på valgdagen.

§ 3-3. Valgbarhet ved valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgbar som prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som har stemmerett etter § 2-3 og ikke er utelukket eller fritatt.
- (2) Utelukket fra valg som prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet er:
  - a. tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
  - b. tilsatte i Kirkerådet.
- (3) Om en person skal utelukkes fra valg avhenger av om vedkommende innehar stillingen på valgdagen.
- (4) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være varamedlemmet som fungerer som medlem i permisjonsperioden.

§ 3-4. Valgbarhet ved valg av lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgbar som lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som har stemmerett etter § 2-4 som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år og ikke er utelukket eller fritatt.
- (2) Utelukket fra valg som lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet er:

- a. tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
  - b. tilsatte i Kirkerådet.
- (3) Om en person skal utelukkes fra valg avhenger av om vedkommende innehar stillingen på valgdagen.
- (4) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være varamedlemmet som fungerer som medlem i permisjonsperioden.

§ 3-5. Valgbarhet ved valg av samiske representanter til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgbar som sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som har stemmerett etter § 2-5 som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år og ikke er utelukket eller fritatt.
- (2) Valgbar som lulesamisk representant til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som oppfyller følgende vilkår:
- a. har kirkelig stemmerett,
  - b. senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år,
  - c. er bosatt i Sør-Hålogaland bispedømme,
  - d. oppfatter seg selv som same og som enten har samisk som hjemmespråk, eller har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller har annen tilknytning til samisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av samisk kirkeråd, og
  - e. ikke er utelukket eller fritatt.
- (3) Valgbar som nordsamisk representant til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som oppfyller følgende vilkår:
- a. har kirkelig stemmerett,
  - b. senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år,
  - c. er bosatt i Nord-Hålogaland bispedømme,
  - d. oppfatter seg selv som same og som enten har samisk som hjemmespråk, eller har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller har annen tilknytning til samisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av Samisk kirkeråd, og
  - e. ikke er utelukket eller fritatt.
- (4) Utelukket fra valg som samisk representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er:
- a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 3-3,
  - b. tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
  - c. tilsatte i Kirkerådet.
- (5) Om en person skal utelukkes fra valg avhenger av om vedkommende innehar stillingen på valgdagen.

§ 3-6. Valgbarhet ved valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgbar som døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er de som oppfyller følgende vilkår:
- a. vedkommende er valgbar som lek, jf. § 3-2, og
  - b. vedkommende er registrert som medlem av en døvemenighet på valgdagen.
- (2) Utelukket fra valg som døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er
- a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 3-3,
  - b. de som er valgbare ved valg av lek kirkelig tilsatt, jf. § 3-4,
  - c. tilsatte ved bispedømmekontoret i en stilling på over 15 timer i uken og
  - d. tilsatte i Kirkerådet.
- (3) Om en person skal utelukkes fra valg avhenger av om vedkommende innehar stillingen på valgdagen.

§ 3-7. Tvilstilfelle

Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person er valgbar.

§ 3-8. Rett til å kreve fritak fra valg

- (1) Rett til å kreve seg fritatt for valg til menighetsråd har:
  - a. den som har fylt 65 år før valgperioden tar til,
  - b. den som har gjort tjeneste som medlem av menighetsrådet de siste fire år, og
  - c. den som påberoper seg hindring som menighetsrådet godkjenner.
- (2) Rett til å kreve seg fritatt for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet har:
  - a. den som søker om fritak innen den frist valgrådet setter, jf. tredje ledd, og
  - b. den som sender skriftlig melding om at valget ikke mottas innen tre dager etter mottatt melding om valget fra valgrådet i bispedømmet, jf. fjerde ledd.
- (3) Kandidater som er satt opp på listeforslag, må søke om fritak innen den frist valgstyret eller valgrådet setter, ellers tapes retten til å strykes av listeforslaget.
- (4) Et valgt medlem eller varamedlem som ikke plikter å motta valget, må sende skriftlig melding om valget mottas eller ikke, innen tre dager etter å ha mottatt melding om valget fra valgstyret eller valgrådet i bispedømmet. Ellers anses valget mottatt.

Kapittel 4. Valgorganene

§ 4-1. Valgstyre

- (1) Menighetsrådet utgjør valgstyret i hvert sokn. Valgstyret har ansvar for forberedelse og ledelse av valget. Med valgstyre menes det i disse regler menighetsrådet som valgstyre.
- (2) Valgstyret har ansvar for at informasjon om valget er tilgjengelig for velgerne, herunder informasjon om tid og sted for valget, valgform, krav til lister samt forhåndsstemming. Denne informasjonen skal kunngjøres i kirken, i lokalavis og/eller menighetsblad, på menighetens nettside dersom dette eksisterer, og for øvrig på den måte valgstyret bestemmer.
- (3) Valgstyret har ansvar for å sette i gang nominasjonsarbeidet.

§ 4-2. Stemmestyre

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet, skal et stemmestyre med minst tre medlemmer administrere stemmegivningen på hvert sted. Stemmestyret oppnevnes av valgstyret. Stemmestyrets medlemmer må ha stemmerett ved valget. Valgstyret oppnevner ett av medlemmene, fortrinnsvis blant sine egne medlemmer, til leder av stemmestyret.

§ 4-3. Valgrådet i bispedømmet

Bispedømmerådet skal i god tid før valget oppnevne et valgråd på fem medlemmer og to varamedlemmer til å styre valget. Det bør tilstrebes god aldersfordeling, lik kjønnsfordeling og kirkepolitisk bredde ved oppnevningen. Daglig leder av bispedømmerådets virksomhet eller den vedkommende utpeker, er sekretær for valgrådet.

§ 4-4. Bispedømmerådet

Bispedømmerådet er klageinstans ved klager over gjennomføringen av valg til menighetsrådet.

§ 4-5. Kirkerådet

Kirkerådet er klageinstans ved klager over gjennomføringen av valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Del 2: Valg av medlemmer til menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Kapittel 5. Valgform

§ 5-1. Forholdstallsvalg eller flertallsvalg ved valg av menighetsråd

Dersom det bare foreligger ett godkjent listeforslag, gjennomføres valget som flertallsvalg. Er det flere godkjente listeforslag, gjennomføres valget som forholdstallsvalg.

§ 5-2. Direkte valg

Sju leke medlemmer velges til bispedømmeråd og Kirkemøtet av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer ved direkte valg.

§ 5-3. Forholdstallsvalg eller flertallsvalg ved valg av bispedømmeråd

- (1) Valgrådet skal innen 15. september året før valgåret kunngjøre offentlig en oppfordring om å melde intensjon om å stille liste ved valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- (2) Nomineringsgrupper kan melde til valgrådet sin intensjon om å stille liste ved valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet innen 1. november året før valgåret.
- (3) Dersom det ved den endelige listefristen 15. februar i valgåret bare foreligger ett godkjent listeforslag, skal bispedømmerådet uten ugrunnet opphold drøfte situasjonen som foreligger. I lys av drøftingen kan bispedømmerådet iverksette konsultasjoner med individer og organisasjoner for å søke å frembringe en liste som fremtrer som et alternativ til den foreliggende valglisten. Dette kan gjøres ved hjelp av en listekomité, jf. § 7-5. Dersom det ikke lykkes å fremme en alternativ liste innen fristen i § 7-5, skal valget gjennomføres som flertallsvalg med den godkjente valglisten.

Kapittel 6. Nominasjonskomité, registrering av nomineringsgrupper, støtte m.m.

§ 6-1. Nominasjonskomité ved valg av menighetsråd

- (1) Valgstyret skal oppnevne en nominasjonskomité på minimum tre medlemmer som forestår arbeidet med å skaffe frem kandidater til menighetsrådet. Nominasjonskomiteen skal også skaffe frem ytterligere forslagsstillere slik at det blir ti forslagsstillere, inkludert nominasjonskomiteens medlemmer. Forslagsstillerne skal sette kandidatene opp i prioritert rekkefølge.
- (2) Nominasjonskomiteens leder skal fungere som listens tillitsvalgte og nominasjonskomiteens medlemmer skal fungere som tillitsutvalg, med mindre nominasjonskomiteen bestemmer noe annet.

§ 6-2. Registrering av nomineringsgrupper og gruppenavn ved menighetsrådsvalg

- (1) En nomineringsgruppe kan søke Kirkerådet om registrering av gruppen og gruppenavnet.
- (2) Registrering innebærer at nomineringsgruppen får enerett til å stille valglisten under det registrerte navnet i det aktuelle menighetsrådsvalget.
- (3) For at et gruppenavn skal kunne bli registrert av Kirkerådet, må det ikke kunne forveksles med navnet på annen nomineringsgruppe registrert av Kirkerådet.

- (4) Når særlige grunner foreligger, kan Kirkerådet også ellers nekte å registrere gruppenavn.
- (5) Sammen med søknaden om registrering skal nomineringsgruppen legge ved følgende dokumentasjon:
  - a. opplysninger om hvem som er valgt til tillitsvalgte for nomineringsgruppen, og som har fullmakt til å representere gruppen i saker etter disse regler, og
  - b. erklæring fra minst ti personer med stemmerett ved menighetsrådsvalget, om at de ønsker gruppenavnet registrert.
- (6) Søknaden må ha blitt journalført hos Kirkerådet innen 1. mars i valgåret, for at registreringen skal kunne få virkning ved valget.
- (7) Virkningen av registreringen opphører og navnet blir fritt når gruppen ikke har stilt liste i noe valgdistrikt ved to påfølgende menighetsrådsvalg. Gruppenavnet skal da strykes fra registeret.

§ 6-3. Registrering av nomineringsgrupper og gruppenavn ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) En nomineringsgruppe kan søke Kirkerådet om registrering av gruppen og gruppenavnet.
- (2) Registrering innebærer at nomineringsgruppen får enerett til å stille valglister under det registrerte navnet i kirkelige valg.
- (3) For at et gruppenavn skal kunne bli registrert av Kirkerådet, må det ikke kunne forveksles med navnet på annen nomineringsgruppe registrert av Kirkerådet.
- (4) Når særlige grunner foreligger, kan Kirkerådet også ellers nekte å registrere gruppenavn.
- (5) Før nomineringsgruppen kan bli registrert av Kirkerådet, må den registreres i Enhetsregisteret og tildeles et eget organisasjonsnummer.
- (6) Sammen med søknaden om registrering skal nomineringsgruppen legge ved følgende dokumentasjon:
  - a. opplysninger om organisasjonsnummer,
  - b. opplysninger om hvem som er valgt til medlemmer i nomineringsgruppens utøvende organ, og som har fullmakt til å representere gruppen sentralt i saker etter disse regler,
  - c. vedtekt som fastsetter hvilket organ i nomineringsgruppen som velger gruppens utøvende organ, og
  - d. erklæring fra minst 300 personer med stemmerett ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet, om at de ønsker gruppenavnet registrert.
- (7) Søknaden må ha blitt journalført hos Kirkerådet innen 2. januar i valgåret, for at registreringen skal kunne få virkning ved valget.
- (8) I valg der det oppnevnes en nominasjonskomité, skal listen benytte betegnelsen Nominasjonskomiteens liste.¹
- (9) Virkningen av registreringen opphører og navnet blir fritt når gruppen ikke har stilt liste i noe valgdistrikt ved to påfølgende bispedømmeråds- og kirkemøtevalg. Gruppenavnet skal da strykes fra registeret. Det samme gjelder fire år etter at gruppen er oppløst eller har skiftet navn.

§ 6-4. Kirkelig støtte til nomineringsgrupper

- (1) Dersom det er budsjettmessig dekning, kan Kirkerådet gi støtte til registrerte nomineringsgrupper etter § 6-3 i form av intensjonsstøtte og listestøtte.

¹ I alternativ 4 a) gjelder dette kun der det ikke fremmes noen listeforslag.

- (2) Intensjonsstøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å stille lister i valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Registrerte nomineringsgrupper kan søke Kirkerådet om intensjonsstøtte innen 1. november året før valgåret.
- (3) Listestøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål. Registrerte nomineringsgrupper kan søke Kirkerådet om listestøtte innen 15. februar i valgåret.
- (4) De som mottar tilskudd, må oppfylle følgende vilkår:
  - a. Gruppen må være registrert som en nomineringsgruppe etter § 6-3.
  - b. For intensjonsstøtte er det et krav om at nomineringsgruppen melder intensjon om å fremme liste innen fristen, jf. § 5-3 annet ledd.
  - c. For listestøtte er det et krav om at nomineringsgruppen fremmer liste innen listefristen, jf. § 7-1 annet ledd, og at listeforslaget blir godkjent.
  - d. Dersom en bidragsyter i løpet av regnskapsåret har gitt ett eller flere bidrag til en nomineringsgruppe som til sammen utgjør en verdi av 12 000 kroner eller mer, skal nomineringsgruppen særlig oppgi bidragets verdi og bidragsyterens identitet. Privatpersoner skal identifiseres med navn og bostedskommune. Andre bidragsytere, långivere eller sponsorer skal identifiseres med navn og postadresse.
  - e. Kirkerådet kan fastsette andre vilkår, herunder vilkår i tråd med økonomiregelverket for rettssubjektet Den norske kirke.

Kapittel 7. Nærmere bestemmelser ved forholdstallsvalg

§ 7-1. Krav til listeforslag

- (1) Fristen for innlevering av listeforslag ved valg til menighetsråd er kl. 12 den 30. april i valgåret. Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til menighetsrådet. Samme gruppe kan bare stille én liste i hvert valgdistrikt.
- (2) Fristen for innlevering av listeforslag fra nomineringsgrupper ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet er kl. 12 den 15. februar i valgåret. Fristen for innlevering av listeforslaget fra eventuell nominasjonskomité eller listekomité er kl. 12 den 1. juni i valgåret. Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til valgrådet. Samme gruppe kan bare stille én liste i hvert valgdistrikt.
- (3) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:
  - a. Det må angi hvilket valg det gjelder.
  - b. Det må ha en overskrift som angir den nomineringsgruppe som har fremsatt forslaget. Hvis listeforslaget er satt frem av en registrert nomineringsgruppe, skal overskriften være enslydende med nomineringsgruppens registrerte navn. Overskriften må ellers ikke kunne forveksles med navnet på en registrert nomineringsgruppe eller med overskriften på andre listeforslag i valgdistriktet. Listeforslag fra nominasjonskomiteen skal ha overskriften Nominasjonskomiteens liste.
  - c. Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Kandidatene må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag som gjelder samme valg i samme valgdistrikt. Antallet kandidater skal oppfylle kravene i § 7-2. Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn og fødselsår. Opplysning om kandidatens stilling eller bosted kan påføres. Dette skal gjøres hvis det er nødvendig for å unngå forveksling av kandidatene på listen.
  - d. Listeforslaget må være underskrevet av et visst antall personer, jf. § 7-3.

- e. Det må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget. Disse skal ha myndighet til å forhandle med valgstyret eller valgrådet om endringer på listeforslaget. Det bør også angis navn på et visst antall personer blant dem som har underskrevet på listeforslaget, som skal fungere som tillitsutvalg.
  - f. Listeforslag ved valg av menighetsråd bør inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn samt minst 20 prosent andel kandidater under 30 år.
  - g. Listeforslag ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet skal inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn, minst 20 prosent andel kandidater under 30 år samt kandidater fra minst tre prostier i bispedømmet.
- (4) Listeforslaget må ha vedlegg som nevnt i § 7-4.
- (5) Listeforslaget skal ikke inneholde annen type informasjon til velgerne enn det som fremgår av denne paragrafen.

§ 7-2. Antall kandidatnavn på listeforslaget

- (1) Ved valg av menighetsråd skal listeforslaget være utfylt i prioritert rekkefølge med navnet på minst så mange kandidater som det skal velges faste medlemmer til menighetsrådet. Nominasjonskomiteens liste skal inneholde minst så mange kandidater som det skal velges medlemmer og varamedlemmer. Ingen lister skal inneholde mer enn dobbelt så mange navn som antallet medlemmer og varamedlemmer som skal velges.
- (2) Ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet skal listeforslaget være utfylt i rekkefølge med navnet på så mange kandidater som det skal velges som medlemmer i bispedømmerådet. Forslaget kan maksimalt inneholde 18 kandidatnavn.
- (3) Ved valg av menighetsråd og ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet kan den øverste kandidaten på listeforslaget gis et stemmetillegg. Kandidaten får i så fall et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antall stemmesedler som kommer listen til del ved valget. Dette kandidatnavnet skal stå først på listeforslaget og med uthevet skrift.

§ 7-3. Antall underskrifter på listeforslaget

- (1) For nomineringsgrupper som er registrert av Kirkerådet etter §§ 6-2 og 6-3, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to av styremedlemmene i nomineringsgruppens lokalavdeling i det bispedømmet eller det soknet listen gjelder. Underskriverne må ha stemmerett i valgdistriktet.
- (2) For øvrige forslagsstillere gjelder følgende regler:
  - a. Ved valg til menighetsråd skal listeforslaget være underskrevet av minst ti personer med stemmerett i soknet.
  - b. Ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet skal listeforslaget være underskrevet av minst 100 personer med stemmerett ved valg av leke medlemmer i bispedømmet, der maksimalt 50 prosent av underskriverne kommer fra ett og samme sokn.

§ 7-4. Vedlegg til listeforslaget

Listeforslaget skal ha følgende vedlegg:

- a. En oversikt over kandidatens fødselsdato.
- b. En oversikt over fødselsdato og bostedsadresse til dem som har underskrevet på listeforslaget.
- c. Dersom en kandidat til bispedømmeråds- og kirkemøtevalg eller menighetsrådsvalg ikke er innført i folkeregisteret som bosatt i bispedømmet

eller i soknet når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar på valgdagen.

- d. Dersom en kandidat ikke er valgbar på grunn av sin stilling, må det legges ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil ha fratrådt stillingen når bispedømmeråd og Kirkemøtet trer i funksjon.

§ 7-5. Listekomité ved forholdstallsvalg ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet m.m.

- (1) Dersom det ved listefristen 15. februar i valgåret bare foreligger ett godkjent listeforslag, skal bispedømmerådet oppnevne en listekomité for å søke å frembringe en liste som fremtrer som et alternativ til den foreliggende valglisten. Listekomiteen velger selv sin leder.
- (2) For listekomiteens liste gjelder kravene i §§ 7-1, 7-2, 7-3 og 7-4 tilsvarende med følgende særbestemmelser:
  - a. Fristen for innlevering av listekomiteens listeforslag ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet er 1. juni i valgåret.
  - b. I stedet for kravet om antall underskrifter skal listekomiteens medlemmer egenhendig skrive under forslaget.
- (3) Listetoppen på listekomiteens liste skal fungere som listens tillitsvalgte og de fem øverst rangerte kandidatene på listekomiteens liste skal sammen fungere som tillitsutvalg.

§ 7-6. Valgmyndighetenes behandling av listeforslagene

- (1) Listeforslagene skal legges ut til ettersyn etter hvert som de kommer inn.
- (2) Vedkommende valgmyndighet avgjør innen 20. februar i valgåret om forslag til valglisten kan godkjennes. Dersom en listekomité fremmer et listeforslag i etterkant, skal valgrådet innen 7. juni i valgåret avgjøre om forslaget kan godkjennes.
- (3) Dersom et listeforslag ved innleveringen ikke oppfyller reglens krav, skal valgmyndighetene gjennom forhandlinger med listeforslagets tillitsvalgte forsøke å bringe forslaget i samsvar med reglene. Tilsvarende gjelder for et forslag om supplerende nominasjon.
- (4) En underskriver eller en kandidat som står på flere listeforslag for samme valg, skal av valgmyndighetene gis pålegg om å melde fra innen en bestemt frist hvilket forslag vedkommende vil stå på. Ellers settes vedkommende opp på det listeforslaget som ble innlevert først.

§ 7-7. Offentliggjøring av godkjente valglisten

Når listeforslagene er godkjent, skal valgmyndighetene legge de offisielle valglisten ut til gjennomsyn. Valgmyndighetene kunngjør overskriftene på de godkjente valglisten og opplyser om hvor de er lagt ut.

§ 7-8. Klage

Klage med krav om endring av valgstyrets eller valgrådets vedtak om å godkjenne eller forkaste et listeforslag eller forslag om supplerende nominasjon, må fremsettes innen sju dager etter offentliggjøringen av overskriftene på de godkjente valglisten. Dersom klagen er begrunnet i at enerett til gruppenavn er krenket, har også en registrert nomineringsgruppe klagerett. For øvrig gjelder bestemmelsene om klage i kapittel 15.

§ 7-9. Stemmesedler. Velgernes adgang til å endre på stemmesedler.

- (1) Trykking av stemmesedler:

- a. Ved valg av menighetsråd sørger valgstyret for at det blir trykt stemmesedler for alle godkjente valglister i soknet før forhåndsstemmegivningen starter 10. august.
  - b. Ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet sørger bispedømmerådet for at det blir trykt stemmesedler for alle godkjente valglister i bispedømmet før forhåndsstemmegivningen starter 10. august.
- (2) Endringer på stemmeseddelen
- a. Velgeren kan ved menighetsrådsvalg og bispedømmeråds- og kirkemøtevalg gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én personstemme. Dette gjøres ved å sette et merke ved kandidatens navn.
  - b. Velgeren kan ved menighetsrådsvalg og bispedømmeråds- og kirkemøtevalg også gi en personstemme til kandidater på andre valglister. Dette gjøres ved å føre disse kandidatnavnene opp på stemmeseddelen. Slik personstemme kan gis til inntil tre kandidater. Når velgeren gir personstemme til valgbare kandidater på andre lister, overføres et tilsvarende antall listestemmer til den eller de listene disse kandidatene står oppført på.
  - c. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppgjøret.

§ 7-10. Mandatfordelingen og kandidatkåringen

- (1) Valgstyret ved menighetsrådsvalg og valgrådet ved bispedømmeråds- og kirkemøtevalg skal foreta valgoppgjør og fordele valgdistriktets mandater mellom listene. Listestemmetallet skal legges til grunn for mandatfordelingen som skjer i henhold til St. Laguës metode.
- (2) St. Laguës metode innebærer at hver listes listestemmetall divideres med 1-3-5-7 osv. Hvert listestemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av listene som har størst listestemmetall. Har de samme listestemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.
- (3) Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler valgstyret og valgrådet representantplassene til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Kandidater som er satt opp med uthevet skrift, gis det stemmetillegg de har krav på i henhold til § 7-2 tredje ledd, før de personlige stemmer velgerne har gitt til kandidatene telles opp. Deretter kåres kandidatene i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
- (4) Valgstyret skal underrette de valgte medlemmene og varamedlemmene av menighetsrådet om utfallet av valget.
- (5) Valgrådet i bispedømmet skal underrette de valgte medlemmene og varamedlemmene av bispedømmerådet og Kirkemøtet om utfallet av valget.

Kapittel 8. Nærmere bestemmelser ved flertallsvalg

§ 8-1. Flertallsvalg ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Dersom det ved listefristen 15. februar i valgåret ikke foreligger et godkjent listeforslag, skal valgrådet uten ugrunnet opphold se til at det blir valgt en nominasjonskomité etter § 8-2 første ledd.

- (2) Dersom det ved listekomiteens frist etter § 7-5 annet ledd bokstav a) ikke foreligger en godkjent valgliste, skal valget gjennomføres som flertallsvalg med den godkjente valglisten.

§ 8-2. Nominasjonskomité ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgrådet har etter § 8-1 første ledd ansvaret for at det blir valgt en nominasjonskomité etter følgende prosedyre:
  - a. Et lekt medlem og et lekt varamedlem valgt fra hvert prosti i bispedømmet. Valgrådet skal i samarbeid med prosten innkalle menighetsrådsleder eller et medlem fra hvert menighetsråd innen prostiet til et valgmøte. Møtet finner sted innen 1. april i valgåret. Hvert menighetsråd i prostiet har én stemme. Valget avgjøres ved simpelt flertall.
  - b. Et lekt medlem og et lekt varamedlem under 30 år oppnevnt av ungdomsrådet i bispedømmet innen 1. april i valgåret.
  - c. I de tre nordligste bispedømmene skal bispedømmerådet oppnevne en samisk representant og en samisk vararepresentant etter forslag fra Samisk kirkeråd, som lekt medlem av nominasjonskomiteen innen 1. april mars i valgåret.
  - d. Begge kjønn skal være representert i nominasjonskomiteen med minst 40 prosent. Dersom nominasjonskomiteen etter valg og oppnevninger etter bokstav a til c ikke får representasjon av minst 40 prosent av begge kjønn, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn ved valgene etter bokstav a opp på de respektive lister i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse.
  - e. Medlemmer og varamedlemmer i bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen.
  - f. Komiteen velger selv sin leder.
- (2) Dersom det skal velges en nominasjonskomité etter første ledd, skal valgrådet sende en oppfordring til menighetsrådene og ungdomsrådet i bispedømmet om innen 1. april i valgåret å fremme forslag om inntil fire leke kandidater til bispedømmerådet. Rådene kan foreslå kandidater fra hele bispedømmet. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om én kandidat hver. De som foreslås, skal forespørres av forslagsstiller om de er villige til å la seg nominere.
- (3) Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der en setter opp ett listeforslag.
- (4) Frist for innlevering av listeforslag fra nominasjonskomiteen er kl. 12 den 1. juni i valgåret. Valgrådet avgjør innen 7. juni om listeforslaget kan godkjennes.

§ 8-3. Supplerende nominasjon

- (1) Dersom nominasjonskomiteen ved valg av menighetsråd ikke lykkes med å fremskaffe et tilstrekkelig antall kandidater innen listefristen, kan valgstyret godkjenne en liste med færre kandidater enn angitt i § 7-2 første ledd. Dersom det i et slikt tilfelle ikke foreligger andre godkjente listeforslag enn nominasjonskomiteens liste, skal det åpnes for supplerende nominasjon. Dette kunngjøres innen 5. mai i valgåret, med frist til kl. 12 den 5. juni. For supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd gjelder følgende:
  - a. Et forslag til kandidat fremmet ved supplerende nominasjon skal være egenhendig underskrevet av fem stemmeberettigede forslagsstillere.
  - b. For øvrig gjelder § 7-4 tilsvarende for forslag om supplerende nominasjon.

- (2) Valgrådet i bispedømmet skal kunngjøre muligheten for supplerende nominasjon dersom det blir klart at det må nedsettes en nominasjonskomité ved flertallsvalg. Fristen for supplerende nominasjon er 1. juni i valgåret. For supplerende nominasjon ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet gjelder følgende:
- Et antall stemmeberettigede kirkemedlemmer i et bispedømme, minimum 75 fra minst tre ulike sokn, hvorav maksimum 50 prosent av forslagsstillerne kan komme fra ett og samme sokn, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonsrunden.
  - Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne.
  - Forslagsstillerne må oppgi en tillitsvalgt for forslagsstillerne.
  - Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.
- (3) Vedkommende valgmyndighet skal innen 7. juni i valgåret avgjøre om forslag om supplerende nominasjon skal godkjennes. Godkjent forslag settes nederst på den endelige valglisten. Rekkefølgen på de supplerte kandidater avgjøres ved loddtrekning. Det må tydelig fremgå at de supplerte kandidater ikke er nominasjonskomiteens nederst prioriterte kandidater.

§ 8-4. Krav til og behandling av listen

For nominasjonskomiteens liste ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet gjelder kravene i § 7-1, 7-2, 7-3, 7-4 tilsvarende så langt de passer med følgende særbestemmelser:

- Fristen for innlevering av nominasjonskomiteens listeforslag ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet er 1. juni i valgåret dersom det ikke foreligger noen godkjente listeforslag ved listefristen.
- Listeforslaget fra nominasjonskomiteen skal inneholde 18 kandidatnavn.
- I stedet for kravet om antall underskrifter skal nominasjonskomiteens medlemmer egenhendig skrive under forslaget.

§ 8-5. Stemmesedler. Velgernes adgang til å endre på stemmesedler.

Ved flertallsvalg gjelder bestemmelsene i § 7-8 tilsvarende med følgende særregel: Ved flertallsvalg med én valgliste ved valg til menighetsråd, kan velgeren tilføye navnet på inntil tre valgbare personer på valglisten. Et navn kan bare føres opp én gang på hver stemmeseddel.

§ 8-6. Kandidatkåringen

Kandidater som er satt opp med uthevet skrift, gis det stemmetillegg de har krav på i henhold til § 7-2 tredje ledd, før de personlige stemmer velgerne har gitt til kandidatene telles opp. Deretter kåres kandidatene i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Har flere kandidater fått like mange stemmer eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.

Kapittel 9. Forhåndsstemmegivningen

§ 9-1. Perioden for forhåndsstemmegivningen.

- (1) Valgstyret skal legge til rette for forhåndsstemmegivning i tidsrommet 10. august til fredagen før valgdagen. Forhåndsstemmegivningen skal som et minimum kunne skje på minst ett kirkekontor i fellesrådsområdet i ordinær åpningstid, men det bør kunne skje i hvert sokn. Det bør også legges til rette for at forhåndsstemmegivning kan

- foregå både på dag- og kveldstid, på de institusjoner som geografisk hører til det enkelte sokn og på sentrale møteplasser for unge i regi av menigheten.
- (2) Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er manntallsført, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det sokn de midlertidig oppholder seg innenfor de åpningstider valgstyret har fastsatt. Stemmeseddel til alle sokn og kategorialmenigheter er tilgjengelig på internett, og aktuell stemmeseddel kan også fås ved henvendelse til et menighetskontor.
  - (3) Valgstyret kunngjør forhåndsstemmegivning med tid og sted.
  - (4) Velgere som ønsker det, kan avgi forhåndsstemme fra 10. august i valgåret innenfor de åpningstider valgstyret har fastsatt.
  - (5) Forhåndsstemmegivningen må ikke foregå senere enn siste fredag før valgdagen. Forhåndsstemming i annet sokn enn der man har stemmerett, må gjøres innen 1. september.
  - (6) Velgeren er selv ansvarlig for å avgi forhåndsstemme på et tidspunkt som gjør at forhåndsstemmegivningen kommer inn til valgstyret innen valgdagen.
  - (7) Ved forhåndsstemmegivningen skal det fra 10. august være minst to stemmemottakere til stede ved mottak av forhåndsstemmer.

§ 9-2. Hvem kan motta forhåndsstemmer.

- (1) Stemmemottakere oppnevnes av valgstyret.
- (2) Kandidat som er oppført på valgliste ved valg til menighetsråd eller bispedømmeråd og Kirkemøtet, kan oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i vedkommende sokn/bispedømme.

§ 9-3. På hvilke steder kan det mottas forhåndsstemmer.

- (1) Forhåndsstemmegivningen skal foregå i egnet og tilgjengelig lokale. Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp. Andre lokaler skal ikke benyttes med mindre særlige grunner foreligger.
- (2) Hos stemmemottaker oppnevnt av valgstyret foregår stemmegivning
  - a) på helse- og omsorgsinstitusjoner og
  - b) der valgstyret ellers beslutter at det skal mottas forhåndsstemmer.
- (3) Velgere som på grunn av sykdom eller uførhet ikke kan avgi stemme etter annet ledd, kan etter søknad til valgstyret avgi forhåndsstemme der de oppholder seg dersom valgstyret velger å legge rette for det. Valgstyret fastsetter selv fristen for når søknaden må være kommet inn til valgstyret. Fristen må fastsettes til et tidspunkt innenfor perioden mellom tirsdag og fredag siste uke før valget. Dersom valgstyret velger å legge til rette for slik stemmegivning, skal søknadsfristen kunngjøres.

§ 9-4. Fremgangsmåten ved stemmegivningen.

- (1) Velger skal i enerom og usett brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på.
- (2) Når stemme mottas fra velger som er manntallsført i soknet, skal følgende prosedyre følges: Etter at stemmeseddelen er stemplet, legger velgeren denne selv i en stemmeseddelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutten sammen med eventuelt valgkort i en omslagskonvolutt som legges i en valgurne. Dersom det ikke er utstedt et valgkort eller velgeren ikke har valgkortet med seg, skal velgeren selv påføre navn, fødselsdato og adresse på omslagskonvolutten.
- (3) Når stemme mottas fra velger som er manntallsført i et annet sokn, skal følgende prosedyre følges: Etter at stemmeseddelen er stemplet, legger velgeren denne selv i en stemmeseddelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutten sammen med eventuelt valgkort i en omslagskonvolutt. Dersom det ikke er utstedt et valgkort eller velgeren ikke har valgkortet med seg,

skal velgeren selv påføre navn, fødselsdato og adresse på omslagskonvolutten. Omslagskonvolutten skal sendes det soknet velgeren er manntallsført i.

- (4) Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg. Velgers identitet kan ved stemmegivning på institusjon i stedet bekreftes av en ansatt som legitimerer seg.
- (5) Stempel som brukes ved forhåndsstemmegivningen kan være det samme stempel som brukes på valgtinget.
- (6) Velger som har behov for det, kan selv be stemmemottaker om å få hjelp ved stemmegivningen. Velger med alvorlig psykisk eller fysisk funksjonshemning kan selv peke ut en ekstra hjelper blant de personer som er til stede i valglokalet. Stemmemottaker skal gjøre hjelperen oppmerksom på at vedkommende har taushetsplikt etter § 17-2 annet ledd.
- (7) Valgurner som brukes ved forhåndsstemmegivningen skal være forseglet.

§ 9-5. Valgagitasjon m.m.

- (1) Valgagitasjon er ikke tillatt i det rommet der forhåndsstemmegivningen foregår.
- (2) Uvedkommende må ikke få kunnskap om forbruket av de forskjellige valglistenes stemmesedler.

§ 9-6. Særskilte regler

- (1) Kirkerådet kan gi særskilte regler for forhåndsstemmegivning i Svalbard kirke og Sjømannskirken.
- (2) Kirkerådet kan gi særskilte regler om internettstemmegivning under forhåndsstemmegivningen.

Kapittel 10. Tidspunktet for valg. Stemmegivningen på valgtinget

§ 10-1. Tidspunktet for valgene

- (1) Valg av medlemmer til menighetsråd og bispedømmeråd og Kirkemøtet skal holdes i alle menigheter samtidig med, og i lokaler i umiddelbar nærhet til, valg til Stortinget eller fylkesting og kommunestyre. Kirkemøtet fastsetter valgår.
- (2) Hoveddelen av valgtinget må holdes på den offisielle valgdagen. I de kommuner det holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen, skal det også holdes valg til menighetsråd og bispedømmeråd og Kirkemøtet samtidig. Tid for stemmegivningen skal følge tid for stemmegivning for det samtidig pågående offentlige valget. Valgstyret kan bestemme at valg i kirken i tilknytning til gudstjeneste søndagen før den offisielle valgdagen avholdes som en del av selve valgtinget.

§ 10-2. Tid og sted for stemmegivningen. Organisering

- (1) Valgstyret bestemmer etter § 10-1 hvor stemmegivningen skal foregå. Stemmegivningen skal foregå i egnet og tilgjengelig lokale. Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp. Andre lokaler skal ikke benyttes med mindre særlige grunner foreligger. Det skal ikke benyttes samme rom som det samtidig pågående offentlige valget benytter. Kommunens stemmekretser skal følges. Der disse ikke samsvarer med soknegrensene, kan valgstyrene i de berørte sokn inngå samarbeid om avviklingen av valget i en stemmekrets. På hvert stemmested foregår stemmegivningen for en viss del av manntallet.
- (2) Valgstyrene i et fellesrådsområde kan i fellesskap bestemme at det skal bli adgang til at velgerne kan avgi stemme i alle soknene innenfor fellesrådsområdet, enten for begge kirkelige valg eller kun for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Dersom et flertall av valgstyrene i fellesrådsområdet går inn for slik tilrettelegging, skal alle valgstyrene i fellesrådsområdet tilrettelegge for dette. Velgere som avgir stemme i et sokn de ikke er manntallsført i, avgir stemme i stemmesedelkonvolutt etter

prosedyren for forhåndsstemmegivning i § 9-4. Valgstyret plikter i så tilfelle å sørge for at omslagskonvoluttene blir overlevert til vedkommende sokn.

- (3) Dersom valggjennomføringen i et sokn ikke uten uforholdsmessige vanskeligheter kan oppfylle kravene til tid og sted for stemmegivningen, kan bispedømmerådet innvilge dispensasjon fra kravene. Frist for å søke om dispensasjon er 15. mai i valgåret.
- (4) Valgstyret kunngjør tid og sted for stemmegivningen, senest innen forhåndsstemmegivningen starter 10. august. I kunngjøringen skal det gjøres rede for når og hvor valgtinget skal holdes, når stemmegivningen skal være avsluttet, hvor og når forhåndsstemmegivningen skal foregå, og hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal velges. Når stemmegivningen foregår på flere steder, skal det i kunngjøringen dessuten gjøres rede for hvem som skal stemme på de forskjellige steder, og når valget skal holdes på hvert sted. Valget bør kunngjøres flere ganger.
- (5) Kandidat som er oppført på valgliste ved valg til menighetsråd eller bispedømmeråd og Kirkemøtet, kan oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i vedkommende sokn/bispedømme.

§ 10-3. Ordensregler

- (1) I valglokalet og i de rom som velgeren må passere for å komme frem til valglokalet, er det ikke tillatt å drive valgagitasjon eller å utføre handlinger som kan forstyrre eller hindre en normal gjennomføring av valghandlingen. Det er ikke tillatt for uvedkommende å føre kontroll med hvem som møter frem og avgir stemme, eller å foreta velgerundersøkelser eller liknende utspørring av velgerne.
- (2) Uvedkommende må ikke få kunnskap om forbruket av de forskjellige valglistenes stemmesedler.
- (3) Stemmestyrets leder kan om nødvendig bortvise den som opptrer i strid med reglene i denne paragrafen.

§ 10-4. Stemmegivning i valglokalet

- (1) Når valgtinget åpner, skal velgere som er innført i manntallet i soknet, gis adgang til å avgi stemme etter hvert som de møter frem.
- (2) Stemmestyret setter et kryss i manntallet ved velgerens navn. Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg.
- (3) Velgeren skal i enerom og usett brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på. Velgeren leverer stemmeseddelen til stemmestyret, som stempler den med et offisielt stempel. Velgeren legger selv stemmeseddelen ned i en urne.
- (4) Velgere som ikke er innført i vedkommende del av manntallet, skal ikke legge stemmeseddelen i urnen. Etter at stemmeseddelen er blitt stemplet, skal velgeren selv legge den i en stemmeseddelkonvolutt og gi denne til stemmestyret. Stemmestyret legger stemmeseddelkonvolutten i en omslagskonvolutt, kleber den igjen og påfører den velgerens navn, bostedsadresse og fødselsdato.
- (5) Velger som har behov for det, kan selv be stemmestyret om å få nødvendig hjelp ved stemmegivningen. Velger med alvorlig psykisk eller fysisk funksjonshemning kan selv peke ut en ekstra hjelper blant de personer som er til stede i valglokalet. Stemmestyret skal gjøre hjelperen oppmerksom på at vedkommende har taushetsplikt.
- (6) Valgurner som brukes ved stemmegivningen på valgdagen, skal være forseglet.

§ 10-5. Stemmegivning utenfor valglokalet

Er velgeren ikke i stand til å bevege seg inn i valglokalet, kan vedkommende avgi stemme til to stemmemottakere umiddelbart utenfor valglokalet.

§ 10-6. Avslutning av stemmegivningen

Stemmelokalet stenges på det tidspunkt som er fastsatt. Velgere som da har møtt frem ved valglokalet, skal få avgi stemme.

§ 10-7. Oppbevaring og transport av valgmateriell

Alt valgmateriell skal oppbevares og transporteres på betryggende måte.

Del 3: Valg av andre medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Kapittel 11. Valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 11-1. Nominasjon

(1) Ved nominasjon til valg av prest gjelder følgende:

- a. Valgrådet skal i samarbeid med prosten innkalle prestene i ordnet kirkelig stilling i hvert prosti til et møte hvor prestene velger en prest som medlem og en prest som varamedlem til nominasjonskomiteen for prestene. Det bør tilstrebes representasjon av yngre prester samt at begge kjønn er representert.
- b. Valgbare til nominasjonskomiteen er de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 3-3. Medlemmer og varamedlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen.
- c. Valgrådet skal i god tid, senest 1. januar i valgåret, sende en oppfordring til prestene i ordnet kirkelig stilling i bispedømmet om innen 1. mars å fremme forslag til geistlig medlem av bispedømmerådet og Kirkemøtet. Valgrådet i Oslo bispedømme skal sende en oppfordring til samtlige prester i døvemenighetene om å fremme forslag til geistlig medlem. De som foreslås, skal forespørres om de er villige til å la seg nominere.

(2) Ved nominasjon til valg av lek kirkelig tilsatt gjelder følgende:

- a. Valgrådet skal i samarbeid med kirkevergen ved prostesetet innkalle de leke kirkelig tilsatte i hvert prosti til et møte hvor de leke kirkelig tilsatte velger et medlem og et varamedlem til nominasjonskomiteen for lek kirkelig tilsatte. Det bør tilstrebes representasjon av yngre leke kirkelig tilsatte samt at begge kjønn er representert.
- b. Der tungtveiende grunner tilsier at det ikke er mulig å gjennomføre valgmøte ved valg av lek kirkelig tilsatt, kan valgrådet gi dispensasjon. I slike tilfeller skal følgende prosedyre følges:
  - i. Kirkevergen ved prostesetet sammenkaller én representant fra hver yrkesgruppe til et møte hvor det oppstilles én eller flere kandidater til nominasjonskomiteen. Representantene utpekes etter forslag fra de tillitsvalgte for yrkesgruppene. En bør forsøke å få med representanter for ulike sokn i prostiet.
  - ii. Forslaget/forslagene sendes ut på avstemning blant de stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i prostiet. Avstemningen finner sted på e-post innen fristen for avholdelse av valgmøte.
- c. Valgbare til nominasjonskomiteen er de som er valgbare ved valg av lek kirkelig tilsatt, jf. § 3-4. Medlemmer og varamedlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen.
- d. Valgrådet skal i god tid, senest 1. januar i året før valgåret, sende en oppfordring til leke kirkelig tilsatte i bispedømmet om innen 1. mars å fremme forslag til lek kirkelig tilsatt medlem av bispedømmerådet. Valgrådet i Oslo bispedømme skal sende en oppfordring til samtlige leke kirkelig tilsatte

i døvemenighetene om å fremme slikt forslag. De som foreslås skal forespørres om de er villige til å la seg nominere.

- (3) Ved nominasjon til prest og til lek kirkelig tilsatt gjelder følgende felles bestemmelser:
- a. Nominasjonskomiteene velger selv sin leder. Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteene til ett eller flere møter der den setter opp listeforslag med fem kandidater. Nominasjonskomiteene bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved alminnelig flertall. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteenes medlemmer fremme forslag om én kandidat hver.
  - b. Nominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatens syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatens syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteene fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget. Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget.

§ 11-2. Krav til og behandling av listen

- (1) Fristen for innlevering av nominasjonskomiteens listeforslag er 30. april i valgåret. Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til valgrådet.
- (2) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:
  - a. Det må angi hvilket valg det gjelder.
  - b. Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes på listen. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder.
  - c. Listeforslaget må inneholde
    - i. minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn,
    - ii. kandidater fra forskjellige distrikter og
    - iii. om mulig minst én kandidat under 30 år.
  - d. Listeforslaget må være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.
- (3) Listeforslaget skal ikke inneholde annen type informasjon til velgerne enn det som fremgår av denne paragrafen.
- (4) Listeforslaget skal ha følgende vedlegg:
  - a. En oversikt over kandidatens fødselsdato.
  - b. Dersom en kandidat ikke tilfredsstiller krav for valgbarhet når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar på valgdagen.
  - c. En oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på listeforslaget, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, samt opplysninger om kandidatens syn på aktuelle kirkelige spørsmål.
- (5) Valgrådet avgjør innen 5. mai i valgåret om forslag til valglister kan godkjennes.
- (6) Dersom et listeforslag ved innleveringen ikke oppfyller reglens krav, skal valgrådet gjennom forhandlinger med nominasjonskomiteens leder forsøke å bringe forslaget i samsvar med reglene.
- (7) Valgrådet skal underrette samtlige kandidater på listeforslaget om at de er satt opp på listeforslag og opplyse om adgangen til å søke om fritak.

§ 11-3. Supplerende nominasjon

- (1) Stemmeberettigede prester i bispedømmet, minst ti i antallet og med representasjon fra minst to prostier, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen ved valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet innen 5. juni i valgåret.
- (2) Stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, minst ti i antallet og med representasjon fra minst to prostier, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen ved valg av lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og Kirkemøtet innen 5. juni i valgåret.
- (3) Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsvalgt for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.
- (4) Forslag til kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige valglisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i de to forrige leddene er oppfylt.

§ 11-4. Stemmesedler. Velgernes adgang til å endre på stemmeseddelen.

- (1) Valgrådet avgjør om forslagene om supplerende nominasjon skal godkjennes og setter opp de endelige valglistene innen 7. juni. Valgrådet sørger uten ugrunnet opphold for at disse listene blir kunngjort.
- (2) Valgrådet skal sørge for at stemmeseddelen til valg av prest blir mangfoldiggjort og sendt prestene i kirkelig prestestilling i bispedømmet, herunder for Oslo bispedømmes del prester i døvemenighetene, innen 15. juni sammen med en egen presentasjon av kandidatene, og med angivelse av frist for innsending av stemmesedler.
- (3) Valgrådet skal sørge for at stemmeseddelen til valg av lek kirkelig tilsatt blir mangfoldiggjort og sendt samtlige stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, herunder for Oslo bispedømmes del leke kirkelig tilsatte i døvemenighetene, innen 15. juni sammen med en egen presentasjon av kandidatene og med angivelse av frist for innsending av stemmesedler.
- (4) Som stemmeseddel skal den tilsendte stemmeseddel benyttes. Det skal gå tydelig fram av stemmeseddelen at kandidatene er ordnet alfabetisk og ikke er rangert i prioritert rekkefølge.
- (5) Velgeren kan gi uttrykk for sin rangering av kandidatene på stemmeseddelen ved å markere velgerens første preferanse med tallet én, andrepreferansen med tallet to osv. Velgeren skal rangere minst én kandidat. Velgeren kan rangere så mange av de nominerte kandidatene som velgeren ønsker. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppjøret.

§ 11-5. Fremgangsmåte ved stemmegivningen

- (1) Stemmeseddelen legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter.
- (2) Stemmesedler fra flere prester i en menighet kan legges sammen i en nøytral omslagskonvolutt. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.
- (3) Stemmesedler fra leke kirkelig tilsatte i en menighet kan legges sammen i en nøytral omslagskonvolutt. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.
- (4) Velgeren er selv ansvarlig for å avgi stemme på et tidspunkt som gjør at stemmen kommer inn til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter.

§ 11-6. Kandidatkåring

- (1) Valgrådet er ansvarlig for opptelling av stemmesedler.
- (2) Valget finner sted som preferansevalg. Den som har fått flere førstestemmer enn halvparten av de godkjente stemmesedler, skal kåres til medlem. Har ingen kandidat

fått et tilstrekkelig antall førstestemmer, strykes den kandidat som har færrest førstestemmer, og på de stemmesedler hvor den strøkne sto først, skal det telles opp hvem som har kommet frem på førsteplass. Dette regnes som førstestemmer som kommer i tillegg til førstestemmene fra første opptelling. Dette pågår til en kandidat er valgt etter annet punktum. Har to eller flere kandidater samme antall førstestemmer, avgjøres det ved loddtrekning hvem som skal strykes. Tilsvarende prosedyre følges ved kåring av varamedlemmer.

- (3) Valgrådet skal underrette det valgte medlemmet og varamedlemmene om utfallet av valget.

Kapittel 12. Valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 12-1. Nominasjon

- (1) De leke medlemmene i Døvekirkenes fellestråd, med unntak av kirkelige tilsatte, er nominasjonskomité for det særskilte valget av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet. Medlemmer og varamedlemmer i bispedømmerådet er utelukket fra å sitte i nominasjonskomiteen.
- (2) Valgrådet i Oslo bispedømme skal i god tid, senest innen 1. januar i valgåret, sende en oppfordring til samtlige døves menighetsråd om innen 1. mars å fremme forslag på tre leke medlemmer til det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd. De som foreslås, skal forespørres om de er villige til å la seg nominere.
- (3) Nominasjonskomiteen velger selv sin leder. Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der den setter opp et listeforslag på fem kandidater. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved alminnelig flertall. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer fremme forslag om én kandidat hver.
- (4) Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget. Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget.

§ 12-2. Krav til og behandling av listen

- (1) Fristen for innlevering av nominasjonskomiteens listeforslag er 30. april i valgåret. Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til valgrådet.
- (2) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:
  - a. Det må angi hvilket valg det gjelder.
  - b. Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen kan settes på listen. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder.
  - c. Listeforslaget må inneholde
    - i. minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn,
    - ii. kandidater fra forskjellige døvemenigheter, og
    - iii. om mulig minst én kandidat under 30 år.
  - d. Listeforslaget må være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.
- (3) Listeforslaget skal ikke inneholde annen type informasjon til velgerne enn det som fremgår av denne paragrafen.
- (4) Listeforslaget skal ha følgende vedlegg:

- a. En oversikt over kandidatenes fødselsdato.
  - b. Dersom en kandidat ikke tilfredsstiller krav for valgbarhet når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar på valgdagen.
  - c. En oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på listeforslaget, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.
- (5) Valgrådet i Oslo bispedømme avgjør innen 5. mai i valgåret om listeforslag fra nominasjonskomiteen kan godkjennes.
- (6) Dersom et listeforslag ved innleveringen ikke oppfyller reglens krav, skal valgrådet gjennom forhandlinger med nominasjonskomiteens leder forsøke å bringe forslaget i samsvar med reglene. Valgrådet kan etter slike forhandlinger godkjenne en valgliste med færre kandidater enn foreskrevet.

§ 12-3. Supplerende nominasjon

- (1) Stemmeberettigede, minst ti i antallet og med representasjon fra minst to døvemenigheter, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen innen 5. juni. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsvalgt for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.
- (2) Forslag til kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige valglisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

§ 12-4. Stemmegivning

Valg av representant for døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd skjer samtidig og ved samme sted som ved valg av døves menighetsråd.

§ 12-5. Stemmesedler. Velgernes adgang til å endre på stemmeseddelen.

- (1) Stemmeseddelen ved valg av døvemenighetenes representant skal utformes av valgrådet i Oslo bispedømme.
- (2) Velgeren avgir stemme ved å sette et kryss ved navnet til en av de nominerte kandidatene. Dersom det er satt kryss ved navnet til flere kandidater, tas det kun hensyn til det øverste krysset. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppgjøret.

§ 12-6. Fremgangsmåte ved stemmegivningen

- (1) Ved forhåndsstemmegivning skal prosedyrene for forhåndsstemmegivning i annet sokn enn bostedssoknet etter § 9-4 tredje ledd følges tilsvarende. Omslagskonvolutten skal sendes til den aktuelle døvemenigheten.
- (2) Ved stemmegivning på valgtinget i døvemenigheten skal prosedyrene for stemmegivning på valgting etter § 10-4 følges tilsvarende.

§ 12-7. Kandidatkåring

- (1) Valgrådet i Oslo bispedømme er ansvarlig for opptelling av stemmesedler.

- (2) Valget finner sted som flertallsvalg. Den som har flest stemmer, skal kåres til medlem. Tilsvarende gjelder ved kåring av varamedlemmer.
- (3) Valgrådet skal underrette det valgte medlemmet og varamedlemmene om utfallet av valget.

§ 13-1 Valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Valgrådet i Nidaros bispedømme styrer valget av sørsamisk representant.
- (2) Samisk kirkelig valgkomitees nominasjonskomité fungerer som nominasjonskomité ved valg av sørsamisk representant.
- (3) Nidaros bispedømmeråd skal i god tid, senest innen 1. januar i valgåret, sende en oppfordring til Saemien Áálmegeaerie, til alle menighetsråd i sørsamisk språkområde samt til andre menighetsråd i Nidaros bispedømme om innen 1. mars å fremme forslag på tre sørsamiske kandidater. De som foreslås, skal forespørres om de er villige til å la seg nominere.
- (4) Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til ett eller flere møter der den setter opp et listeforslag på fem kandidater. Nominasjonskomiteen bestemmer selv sin voteringsordning. Uenighet avgjøres ved alminnelig flertall. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer fremme forslag om én kandidat hver.
- (5) Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget. Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget.
- (6) Fristen for innlevering av nominasjonskomiteens listeforslag er 30. april i valgåret. Listeforslaget anses for innlevert når det er kommet inn til valgrådet.
- (7) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:
  - a. Det må angi hvilket valg det gjelder.
  - b. Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes på listen. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder.
  - c. Listeforslaget må inneholde
    - i. minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn,
    - ii. kandidater fra forskjellige distrikter, og
    - iii. om mulig minst én kandidat under 30 år.
  - d. Listeforslaget må være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.
- (8) Listeforslaget skal ikke inneholde annen type informasjon til velgerne enn det som fremgår av syvende ledd.
- (9) Valgrådet i Nidaros bispedømme avgjør innen 5. mai i valgåret om listeforslaget fra nominasjonskomiteen kan godkjennes.
- (10) Stemmeberettigede, minst ti i antallet, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen innen 5. juni. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsvalgt for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.
- (11) Forslag til kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige valglisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

- (12) Valgrådet skal sende stemmeseddelen for valg av sørsamisk representant til de stemmeberettigede medlemmene i Saemien Áálmege innen 15. juni. Velgeren avgir stemme ved å sette et kryss ved navnet til en av de nominerte kandidatene. Dersom det er satt kryss ved navnet til flere kandidater, tas det kun hensyn til det øverste krysset. Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppjøret.
- (13) Stemmeseddelen legges i nøytral stemmesedelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter.
- (14) Velgeren er selv ansvarlig for å avgi stemme på et tidspunkt som gjør at stemmen kommer inn til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter.
- (15) For valget av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd gjelder § 12-7 tilsvarende, men med valgrådet i Nidaros bispedømme som ansvarlig organ.

§ 13-2. Valg av lulesamisk og nordsamiske representanter til Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet

Samisk kirkelig valg møte velger lulesamisk representant til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet og nordsamisk representant til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet etter nærmere regler vedtatt av Kirkemøtet.

Del 4: Felles bestemmelser

Kapittel 14. Prøving av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling, protokollering, m.m.

§ 14-1. Valgstyrets godkjenning av forhåndsstemmegivning avgitt i stemmesedelkonvolutt

- (1) En forhåndsstemmegivning skal godkjennes dersom
  - a) velgeren er innført i manntallet i soknet,
  - b) stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er,
  - c) stemmegivningen er avgitt til rett tid,
  - d) stemmegivningen er levert til rett stemmemottaker,
  - e) omslagskonvolutten ikke er åpnet eller forsøkt åpnet,
  - f) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning og
  - g) stemmegivningen er kommet inn til valgstyret innen kl. 21 på valgdagen.
- (2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.
- (3) Forhåndsstemmegivningene skal godkjennes før valgdagen i den utstrekning det er mulig.

§ 14-2. Godkjenning av stemmegivning gitt på valgtinget

- (1) En stemmegivning avgitt på valgtinget skal godkjennes dersom
  - a) velgeren er innført i manntallet i soknet,
  - b) velgeren har fått anledning til å avgi stemme, og
  - c) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning.
- (2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.

§ 14-3. Valgrådets godkjenning av stemmegivning i valg etter kapittel 11, 12 og 13

- (1) En stemmegivning ved valg av representant for døvemenighetene, ved valg av sørsamisk representant, ved valg av prest og ved valg av lek kirkelig tilsatt skal godkjennes dersom:
  - a. velgeren er innført i manntallet,

- b. stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er,
  - c. stemmegivningen er avgitt til rett tid,
  - d. omslagskonvoluttet ikke er åpnet eller forsøkt åpnet,
  - e. velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning og
  - f. stemmegivningen er kommet inn til valgrådet innen kl. 17 dagen etter valgdagen. For stemmegivninger ved valg av døvemenighetenes representant må stemmegivningen være kommet inn til valgrådet innen kl. 17 ti dager etter valgdagen.
- (2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.

§ 14-4. Godkjenning av stemmesedler

- (1) En stemmeseddel skal godkjennes dersom
- a. den har offisielt stempel,
  - b. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder,
  - c. det fremgår hvilken liste velgeren har stemt på og
  - d. gruppen stiller liste i valgkretsen. Stemmeseddel beregnet på en annen valgkrets kan bare godkjennes dersom den gjelder en registrert nomineringsgruppe.
- (2) En avgitt stemmeseddel anses å være enslydende med den offisielle valglisten.
- (3) Dersom velgeren har benyttet en trykt stemmeseddel som ikke er enslydende med den offisielle valglisten, skal det ses bort fra eventuelle endringer foretatt av velgeren.

§ 14-5. Godkjenning av stemmesedler ved valg av andre medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Ved valg av prest og lek kirkelig tilsatt skal en stemmeseddel godkjennes dersom:
- a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder og
  - b. det er rangert minst en kandidat på stemmeseddelen.
- (2) Ved valg av sørsamisk medlem og døvemenighetenes representant skal en stemmeseddel godkjennes dersom:
- a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder og
  - b. det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.

§ 14-6. Opptelling av stemmesedler

- (1) Valgstyret er ansvarlig for opptelling av stemmesedler til menighetsrådsvalget. Valgstyret og valgrådet har hver sine ansvarsområder knyttet til opptelling av stemmesedler til valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Valgrådet er ansvarlig for den endelige opptellingen av stemmesedler til valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Opptellingen foretas av de personer og på den måten valgstyret og valgrådet har bestemt, i samsvar med de bestemmelser som følger av valgreglene. Kandidat som er oppført på valgliste, kan ikke delta i opptellingen av vedkommende valg.
- (2) Stemmesedler avgitt på forhånd og stemmesedler avgitt på valgtinget skal telles sammen.
- (3) Stemmesedlene skal telles opp i to omganger, ved en foreløpig og en endelig opptelling.
- (4) Foreløpig opptelling:
- a. Forhåndsstemmegivninger samt valgtingsstemmegivninger avgitt ved andre stemmesteder i fellesrådsområdet enn der velgeren er manntallsført, skal behandles før den foreløpige opptellingen starter.
  - b. Foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på valgtinget skal starte så snart som mulig etter at stemmegivningen på valgtinget er avsluttet.

- c. Stemmesedler til menighetsrådsvalget som det er tvil om kan godkjennes, legges til side og holdes utenfor opptellingen.
  - d. Hver listes foreløpige stemmetall finnes ved å telle hvor mange stemmesedler som er avgitt til hver liste. Det registreres også antallet rettede og urettede stemmesedler avgitt til hver liste. Stemmesedler til bispedømmeråds- og kirkemøtevalget som det er tvil om kan godkjennes, telles for seg.
  - e. Ved menighetsrådsvalg gjennomført som flertallsvalg telles også personstemmer i den foreløpige opptellingen etter følgende prosedyre:
    - i. Hver kandidat gis én stemme per urettet stemmeseddel.
    - ii. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemmer, får to stemmer hver. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene.
    - iii. Tilføyde navn får én stemme hver. Dersom det er tilføyde mer enn tre navn, tas det kun hensyn til de tre øverste navnene.
    - iv. Øvrige kandidater får én stemme hver. Det tas ikke hensyn til strykninger.
- (5) Endelig opptelling. Registrering av rettinger på stemmesedlene for alle valgene:
- a. Endelig opptelling av stemmesedler til valg av menighetsråd tar til umiddelbart etter at foreløpig opptelling er avsluttet og alle stemmene er kommet inn til valgstyret. Den endelige opptellingen skal foretas under valgstyrets tilsyn.
  - b. Stemmesedlene fra den foreløpige opptellingen skal telles på nytt. Valgstyret avgjør om stemmesedler som ikke ble tatt med i den foreløpige opptellingen, skal godkjennes. Godkjente stemmesedler blant disse skal telles sammen med de øvrige stemmesedlene.
  - c. Dersom menighetsrådsvalget gjennomføres som flertallsvalg, følges tilsvarende prosedyre for opptelling som i fjerde ledd bokstav e for å telle personstemmer.
  - d. Dersom menighetsrådsvalget gjennomføres som forholdstallsvalg, følges følgende prosedyre:
    - i. Først telles personstemmer tilsvarende fjerde ledd bokstav e.
    - ii. Deretter finner valgstyret de enkelte listenes endelige listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til menighetsrådet. Tallet korrigeres for listestemmer avgitt til og mottatt fra andre lister.
  - e. Ved bispedømmeråds- og kirkemøtevalget skal valgrådet gjennomføre endelig opptelling innen ti dager etter valgdagen. Den endelige opptellingen skal foretas under valgrådets tilsyn.
  - f. Før endelig opptelling begynner, må valgrådet skal ta stilling til de stemmesedler til bispedømmeråds- og kirkemøtevalget som valgstyrene hadde tvil om kunne godkjennes, jf. fjerde ledd bokstav e siste punktum.
  - g. Dersom valget gjennomføres som forholdstallsvalg, følges følgende prosedyrer:
    - i. Først gjennomføres prosedyre tilsvarende fjerde ledd bokstav e for å telle personstemmer.
    - ii. Deretter gjennomføres prosedyre tilsvarende femte ledd bokstav d punkt ii for å finne listenes endelige stemmetall sammenlagt for alle soknene i bispedømmet.
  - h. Dersom valget gjennomføres som flertallsvalg, følges prosedyre tilsvarende fjerde ledd bokstav e, men på en slik måte at alle personstemmer også blir kontrolltelt av annen person enn den som gjør hovedtellingen.

- (6) Ved forholdstallsvalg foretas det valgoppgjør i tråd med § 7-9. Ved flertallsvalg foretas det valgoppgjør i tråd med § 8-3, § 12-7 eller § 13-1 fjortende ledd. Ved preferansevalg foretas det valgoppgjør etter § 11-6.

§ 14-7. Protokollering av valg

- (1) Stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget.
- (2) Valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg. Valgprotokollen skal tas inn som vedlegg til menighetsrådets møtebok og underskrives av samtlige tilstedeværende medlemmer av valgstyret.
- (3) Valgstyret skal innberette elektronisk resultatet av valget, det samlede antall stemmeberettigede som har avgitt stemme samt andre relevante data om valget, på den måten Kirkerådet fastsetter. Valgstyret skal ta utskrift av rapport fra elektronisk verktøy inn i valgbooken og sende kopi til prost.
- (4) Valgrådet i bispedømmet skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg. Bekreftet kopi av valgrådets protokoll ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet sendes bispedømmerådet og Kirkerådet. Valgrådet skal meddele utfallet av stemmegivningen til bispedømmerådet og Kirkerådet. Bispedømmerådet fører resultatet inn i sin møtebok og kunngjør resultatet omgående.

§ 14-8. Oversending av materiell

- (1) Ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet skal valgstyret så snart som mulig sende følgende materiell til valgrådet i bispedømmet:
  - a) alle stemmesedler, sortert på urettede og rettede og på lister,
  - b) alle stemmegivninger valgstyret har forkastet,
  - c) bekreftet avskrift av det som er protokollert i forbindelse med valget, og
  - d) kopi av innkomne klager.
- (2) Materiellet skal pakkes i god orden i forsvarlig forseglet emballasje og sendes på hurtigst betryggende måte.

Kapittel 15. Prøving av valgets gyldighet. Klage

§ 15-1. Klage ved valg av menighetsråd

- (1) Biskopen og alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av menighetsrådsvalget i det soknet vedkommende er manntallsført. Gjelder klagen spørsmål om stemmerett eller om adgangen til å avgi stemme, har også den som ikke er blitt manntallsført, klagerett.
- (2) Klage må fremmes innen sju dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent.
- (3) Klagen skal være skriftlig og skal fremsettes for valgstyret i menigheten.
- (4) Bispedømmerådet er klageinstans. Bispedømmerådet skal kjenne menighetsrådsvalget i et sokn ugyldig dersom det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på valgresultatet og som det ikke er mulig å rette.
- (5) Hvis bispedømmerådet kjenner et valg ugyldig, skal det sendes melding til Kirkerådet, som påbyr omvalg.

§ 15-2. Klage ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet

- (1) Biskopen og alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet i det bispedømmet vedkommende er manntallsført. Gjelder klagen spørsmål om stemmerett eller om adgangen til å avgi stemme, har også den som ikke er blitt manntallsført, klagerett.
- (2) Klage må fremmes innen sju dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent.

- (3) Klagen skal være skriftlig og skal fremsettes for valgstyret i menigheten, valgrådet i bispedømmet eller Kirkerådet.
- (4) Kirkerådet er klageinstans. Kirkerådet skal kjenne valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet i et sokn eller i hele bispedømmet ugyldig dersom det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på valgresultatet og som det ikke er mulig å rette.
- (5) Når valget i et sokn eller i et bispedømme er kjent ugyldig, påbyr Kirkerådet omvalg. Kirkerådet kan i særlige tilfeller påby omvalg i hele bispedømmet selv om feilen ikke gjelder alle soknene i bispedømmet.

§ 15-3. Gjennomføring av omvalg

- (1) Ved omvalg benyttes manntallet fra det opprinnelige valget. Manntallet skal oppdateres og feil rettes.
- (2) Dersom det er nødvendig av hensyn til en hensiktsmessig gjennomføring av omvalget, kan Kirkerådet gjøre unntak fra bestemmelser i disse regler.

Kapittel 16. Nytt valgoppgjør i perioden. Suppleringsvalg

§ 16-1. Nytt valgoppgjør til valg av menighetsråd

Lederen i menighetsrådet skal underrette bispedømmerådet dersom en plass i menighetsrådet blir ubesatt. Bispedømmerådet kan påby nytt valgoppgjør. Tilsvarende gjelder når en vararepresentantplass blir ubesatt, dersom lederen i menighetsrådet finner dette nødvendig.

§ 16-2. Nytt valgoppgjør til valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

Lederen i bispedømmerådet skal underrette Kirkerådet dersom en plass i bispedømmerådet blir ubesatt. Kirkerådet kan påby nytt valgoppgjør. Tilsvarende gjelder når en vararepresentantplass blir ubesatt, dersom lederen i bispedømmerådet finner dette nødvendig.

§ 16-3. Suppleringsvalg til menighetsråd i valgperioden

Er antallet medlemmer av menighetsrådet utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan bispedømmerådet samtykke i at det holdes suppleringsvalg etter nærmere bestemmelser som bispedømmerådet fastsetter. Tilsvarende gjelder dersom en valgliste ikke har nok personer til å fylle sine mandater.

§ 16-4. Suppleringsvalg til bispedømmeråd i valgperioden

- (1) Er antallet av vararepresentanter eller av en gruppes vararepresentanter blitt utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige vararepresentantplassen. Gruppen underretter deretter bispedømmerådet, som velger vedkommende som vararepresentant dersom valgbarhetsvilkårene er oppfylt.
- (2) Er valget holdt som flertallsvalg, utpekes kandidaten til den ledige plassen av bispedømmerådet.

Kapittel 17. Forskjellige bestemmelser

§ 17-1. Oppbevaring, avhending og tilintetgjøring av valgmateriell

Oppbevaring, avhending og tilintetgjøring av valgmateriell etter at valget er over, skal skje i henhold til arkivlovens bestemmelser og forskrift gitt i medhold av denne.

§ 17-2. Taushetsplikt

- (1) Forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt gjelder tilsvarende ved kirkelige valg.

(2) En person som assisterer en velger ved stemmegivningen og får kjennskap til hvordan vedkommende har stemt, har taushetsplikt om dette.

§ 17-3. Mindre endringer, utfyllende bestemmelser og forsøk

- (1) Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i reglene.
- (2) Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av valget og utfylling av reglene.
- (3) Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger ved valg av menighetsråd.

§ 17-4. Kategorialmenigheter

Reglens bestemmelser om valg av menighetsråd benyttes av kategorialmenigheter så langt de passer, med mindre annet er særskilt bestemt.

§ 17-5. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft straks. Samtidig oppheves regler 8. april 2014 nr. 1369 for valg av menighetsråd og regler 8. april 2014 nr. 1370 for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet.

2. Kirkemøtet vedtar følgende endring i Kirkemøtets forretningsorden:

§ 1-4 første ledd skal lyde:

Med tale- og forslagsrett møter:

- leder av Mellomkirkelig råd, såfremt vedkommende ikke er valgt medlem av Kirkemøtet,
- 4 representanter for Ungdommens kirkemøte,
- 1 representant for hver av de tre teologiske fakultetene, oppnevnt av fakultetet selv,
- *første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, og*
- avtroppende medlemmer av Kirkerådet.

Vedtatt med 9 stemmer. 5 stemte for regelalternativ 2.

KR 07/18 Ordning for samisk kirkelig valg møte – valgeregler

Sammendrag

Saken er en oppfølging av KM 14/11 Strategiplan for samisk kirkeliv. Samisk kirkelig valg møte vil velge samiske representanter til bispedømmerådene i Nord-Hålogaland og Sør-Hålogaland bispedømmer og nominere medlemmer til Samisk kirkeråd. De nominerte vil så bli formelt valgt av Kirkemøtet. Utgangspunktet til utredning om et samisk valg møte i Den norske kirke er at elektorordningen ikke fungerte tilfredsstillende demokratisk eller praktisk. Behov for en ordning som erstatter denne har vært stor.

Valgmøtet vil også være en møteplass for samisk kirkeliv i Norge hvor både menighetsansatte, frivillige og andre kan treffes. Møtet kan gi uttalelser om saker som angår samisk kirkeliv.

Planen er at det kirkelige valgmøtet skal opprettes til kirkevalgene i 2019.

Kirkerådet vedtok i KR 34/17 at det skal fremmes sak om Samisk kirkelig valgmøte ved Kirkemøtet 2018. Samtidig ble det også bedt om at det blir utarbeidet forslag til regler for Samisk kirkelig valgmøte på basis av anbefalingene fra Kirkerådet og vurderingene i saksfremlegget.

De foreslåtte retningslinjene følger de anbefalingene som er gitt, med intensjonen om at samisk kirkeliv skal være livskraftig og likeverdig i Den norske kirke. Valgmøtet vil også svare på samenes rett til selv- og medbestemmelse i valg av sine representanter til de styrende organer i Den norske kirke.

KR 07/18 Vedtak:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet vedtar at Samisk kirkelig valgmøte skal opprettes fra og med Kirkevalget i 2019.
2. Kirkemøtet vedtar følgende regler for Samisk kirkelig valgmøte:

Regler for Samisk kirkelig valgmøte

Fastsatt av Kirkemøtet x. april 2018 med hjemmel i regler x. april 2018 nr. x for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet § X-X og kirkeloven § 23 annet ledd.

Kapittel 1. Formål, oppgaver, sammensetning mv.

§ 1-1. Valgmøtets formål

Samisk kirkelig valgmøte er et representativt organ for samisk kirkeliv i Den norske kirke som skal bidra til å verne og fremme samisk kirkeliv.

§ 1-2. Valgmøtets oppgaver

Valgmøtet skal nominere følgende kandidater til Samisk kirkeråd:

- (a) Samisk kirkeråds leder med vararepresentant,
- (b) en nordsamisk representant i Samisk kirkeråd med personlig vararepresentant,
- (c) en lulesamisk representant i Samisk kirkeråd med personlig vararepresentant,

- (d) en sørsamisk representant i Samisk kirkeråd med personlig vararepresentant,
- (e) en representant fra de andre bispedømmene til Samisk kirkeråd med personlig vararepresentant.

Kirkemøtet foretar endelig valg av Samisk kirkeråd på bakgrunn av valgmøtets nominasjon.

Valgmøtet skal velge følgende samiske representanter til de to nordligste bispedømmerådene:

- (a) En nordsamisk representant med to vararepresentanter til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- (b) En lulesamisk representant med to vararepresentanter til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet.

For øvrig gir valgmøtet uttalelse når kirkelig myndighet ber om det eller når valgmøtet av eget tiltak ønsker å uttale seg.

§ 1-3. Valgmøtets sammensetning

Samisk kirkelig valgmøte består av:

- (a) Samisk kirkeråds representanter,
- (b) nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd, sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd,
- (c) to delegater valgt av Samisk kirkeråds ungdomsutvalg,
- (d) to delegater valgt av Saemien Åålmege/Samisk menighet i sørsamisk språkområde,
- (e) to delegater oppnevnt fra hvert menighetsråd i forvaltningskommuner for samisk språk,
- (f) to delegater oppnevnt av henholdsvis Nord-Hålogaland bispedømmeråd, Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Nidaros bispedømmeråd, og
- (g) en delegat oppnevnt av henholdsvis Møre bispedømmeråd, Hamar bispedømmeråd, Bjørgvin bispedømmeråd, Borg bispedømmeråd, Agder og Telemark bispedømmeråd, Oslo bispedømmeråd, Stavanger bispedømmeråd og Tunsberg bispedømmeråd.

Dersom det er under ti delegater fra et av de tre språkområdene etter bokstav f), skal vedkommende bispedømmeråd oppnevne flere delegater slik at antallet fra hvert språkområde blir ti delegater.

Valgbar etter bokstav c) – g) er de som oppfyller følgende vilkår:

- a) har kirkelig stemmerett og
- b) oppfatter seg selv som same og som enten har samisk som hjemmespråk, eller har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller
- c) har annen tilknytning til samisk kirkeliv ut fra nærmere kriterier bestemt av Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd avgjør i tvilstilfeller om en person oppfyller vilkårene for å være valgbar.

§ 1-4. Representasjon ved valg av samisk medlem til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Sør-Hålogaland bispedømmeråd

Ved valg av nordsamisk medlem til Nord-Hålogaland bispedømmeråd deltar kun delegatene fra nordsamisk språkområde:

- a) nordsamisk representant i Samisk kirkeråd,
- b) samisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd,
- c) delegater fra menighetsråd i forvaltningsområdet for samisk språk i Nord-Hålogaland bispedømme,
- d) delegater oppnevnt av Nord-Hålogaland bispedømmeråd.

Ved valg av lulesamisk medlem til Sør-Hålogaland bispedømmeråd deltar kun delegatene fra lulesamisk språkområde:

- a) lulesamisk representant i Samisk kirkeråd,
- b) samisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd,
- c) delegater fra menighetsråd i forvaltningsområdet for samisk språk i Sør-Hålogaland bispedømme,
- d) delegater oppnevnt av Sør-Hålogaland bispedømmeråd.

§ 1-5. Forberedelse og møteinnkalling

Samisk kirkeråd forbereder de saker som skal behandles av Samisk kirkelig valgmøte.

Valgmøtet avholdes innen 1. juli i valgåret for kirkelige valg. Tid og sted fastsettes av Samisk kirkeråd.

Samisk kirkeråd ved leder innkaller delegatene til Samisk kirkelig valgmøte senest 5 uker før møtet. Saksliste og saksdokumenter skal følge med innkallingen. Samisk kirkeråd har det praktiske ansvaret for gjennomføring av møtet.

§ 1-6. Nominasjonskomité

Samisk kirkelig valgmøte velger en nominasjonskomité med fem medlemmer og tilsvarende antall varamedlemmer blant møtets delegater med funksjonstid på fire år.

Nominasjonskomiteen foreslår kandidater til de valg og nominasjoner valgmøtet skal foreta. Kandidatlistene skal settes opp i alfabetisk rekkefølge.

Kapittel 2. Forslag til kandidater

§ 2-1. Forslag til kandidater til Samisk kirkeråds leder
Samisk kirkeråd skal i god tid året før valget finne sted sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i Den norske kirke om å komme med forslag på kandidater til Samisk kirkeråds leder.

§ 2-2 Forslag til kandidater til Samisk kirkeråd fra nordsamisk språkområde
Samisk kirkeråd skal i god tid året før valget finne sted sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i Nord-Hålogaland bispedømme om å komme med forslag på kandidater til Samisk kirkeråd fra nordsamisk språkområde.

§ 2-3. Forslag til kandidater til Samisk kirkeråd fra lulesamisk språkområde
Samisk kirkeråd skal i god tid året før valget finne sted sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i Sør-Hålogaland bispedømme med unntak av menigheter i sørsamisk språkområde om å komme med forslag på kandidater til Samisk kirkeråd fra lulesamisk språkområde.

§ 2-4. Forslag til kandidater til Samisk kirkeråd fra sørsamisk språkområde
Samisk kirkeråd skal i god tid året før valget finne sted sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i Nidaros bispedømme, inkludert Saemien Åalmegeeraerie, og menighetsråd i de prostier i Sør-Hålogaland, Hamar og Møre bispedømmer som omfattes av sørsamisk språkområde om å komme med forslag på kandidater til Samisk kirkeråd fra sørsamisk språkområde.

§ 2-5. Forslag til kandidater til Samisk kirkeråd fra øvrige bispedømmer
Samisk kirkeråd skal i god tid året før valget finne sted sende en oppfordring til alle menighetsråd i Oslo bispedømme, Bjørgvin bispedømme, Agder og Telemark bispedømme, Borg bispedømme, Stavanger bispedømme og Tunsberg bispedømme, Møre bispedømme, med unntak av sørsamisk språkområde, og Hamar bispedømme, med unntak av sørsamisk språkområde, om å komme med forslag på kandidater til Samisk kirkeråd fra øvrige bispedømmer.

§ 2-6. Forslag til kandidater til samiske representanter i Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Sør-Hålogaland bispedømmeråd
Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Sør-Hålogaland bispedømmeråd skal i god tid året før valget finne sted sende en oppfordring til samtlige menighetsråd om å komme med forslag på henholdsvis nordsamiske kandidater og lulesamiske kandidater til bispedømmerådet.

Kapittel 3. Nominasjon av kandidater til Samisk kirkeråd

§ 3-1. Nominasjonskomiteens forslag til nominasjon av kandidater til Samisk kirkeråd

Valgmøtets nominasjonskomité skal lage en alfabetisk liste med forslag på kandidater til Samisk kirkeråd som fremmes for valgmøtet. Listen skal inneholde følgende:

- a) forslag til en til tre kandidater til Samisk kirkeråds leder,
- b) forslag til to til fire kandidater til representant og vararepresentant fra nordsamisk språkområde,
- c) forslag til to til fire kandidater til representant og vararepresentant fra lulesamisk språkområde,
- d) forslag til to til fire kandidater til representant og vararepresentant fra sørsamisk språkområde,
- e) forslag til to til fire kandidater til representant og vararepresentant fra andre bispedømmer,
- f) forslag til en til to kandidater til vararepresentant for Samisk kirkeråds leder.

§ 3-2. Andre forslag fra valgmøtets delegater

Valgmøtets delegater kan fremme andre forslag til kandidater til Samisk kirkeråd.

§ 3-3. Nominasjon

Valgmøtet nominerer følgende kandidater til Samisk kirkeråd:

- a) en kandidat til Samisk kirkeråds leder,
- b) en kandidat til representant fra nordsamisk språkområde,
- c) en kandidat til representant fra lulesamisk språkområde,
- d) en kandidat fra sørsamisk språkområde,
- e) en kandidat fra Møre, Hamar, Bjørgvin, Stavanger, Agder og Telemark, Oslo, Borg og Tunsberg bispedømmer.

For bokstavene a) til e) nominerer valgmøtet et tilsvarende antall kandidater til personlige vararepresentanter.

Nominasjonen fattes ved alminnelig flertall og oversendes Kirkemøtet.

Kapittel 4. Valg av nordsamisk representant til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet og lulesamisk representant til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 4-1. Nominasjon av nordsamisk representant til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet
Valgmøtets nominasjonskomité legger på bakgrunn av innkomne forslag frem fem kandidater til nordsamisk representant til Nord-Hålogaland bispedømmeråd i alfabetisk rekkefølge.

Valgmøtets delegater fra nordsamisk språkområde, jf. § 1-4 første ledd, kan fremme forslag på andre kandidater i møtet.

§ 4-2. Valg av nordsamisk representant til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet
Valgmøtets delegater fra nordsamisk språkområde, jf. § 1-4 første ledd, velger med alminnelig flertall nordsamisk representant og to nordsamiske vararepresentanter til Nord-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet.

§ 4-3. Nominasjon av lulesamisk representant til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet
Valgmøtets nominasjonskomité legger på bakgrunn av innkomne forslag frem fem kandidater til lulesamisk representant til Sør-Hålogaland bispedømmeråd i alfabetisk rekkefølge.

Valgmøtets delegater fra lulesamisk språkområde, jf. § 1-4 annet ledd, kan fremme forslag på andre kandidater i møtet.

§ 4-4. Valg av lulesamisk representant til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet
Valgmøtets delegater fra lulesamisk språkområde, jf. § 1-4 annet ledd, velger med alminnelig flertall lulesamisk representant og to lulesamiske vararepresentanter til Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Kapittel 5. Forskjellige bestemmelser

§ 5-1. Språk
Samisk kirkelig valgmøtes språk er samisk og norsk. Med samisk menes nord-, lule- og sørsamisk.

§ 5-2. Mindre endringer, utfyllende bestemmelser og forretningsorden
Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i reglene. Samisk kirkeråd skal gis anledning til å uttale seg før endringene vedtas.

Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å gi nærmere bestemmelser om utfylling av reglene. Samisk kirkeråd skal gis anledning til å uttale seg om eventuelle utfyllende bestemmelser.

Valgmøtet fastsetter sin egen forretningsorden etter forslag fra Samisk kirkeråd.

3. Kirkemøtet vedtar følgende formulering til Samisk kirkeråds statutter:

§5

Rådet består av 7 representanter:

a. 5 representanter valgt av Kirkemøtet.

b. En representant for Sametinget oppnevnt av Sametinget.

c. En biskop oppnevnt av Bispemøtet.

Sør-, lule- og nord-samisk kirkeliv og Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer skal være representert i Samisk kirkeråd. En av representantene i rådet skal være bosatt i et av de øvrige bispedømmer. Kirkemøtet velger representantene etter nominasjon fra Samisk kirkelig valg møte.

Representantene velges for fire år om gangen. For hver representant velges en vararepresentant.

Rådet trer i funksjon umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted.

Enstemmig vedtatt

KR 08/18 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Sammendrag

Hensikten med en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) er å vurdere sårbarhet gjennom å kartlegge uønskede hendelser og situasjoner og vurdere sannsynlighet for og konsekvenser av at disse oppstår.

Det er første gangen Kirkerådet foretar en samlet ROS-analyse av rettssubjektet Den norske kirke. ROS-analysen er en viktig forutsetning for både årsrapport, revisjon og Kontrollutvalgets arbeid. ROS-analysen er også et viktig planleggingsverktøy for Dnk, og et nødvendig grunnlag for å forebygge og planlegge tiltak dersom det skjer uønskede hendelser. Det er foretatt analyse av Kirkerådet og rettssubjektsnivået for fem aktuelle områder:

1. Økonomiske rammer, kapitalforvaltning og likviditetsstyring
2. Internkontroll og økonomiforvaltning
3. HMS og arbeidsgiveri
4. Plan- og måloppnåelse
5. Personvern

Vurderingen viser at det er ett område (rekruttering) hvor sannsynlighet for og konsekvens av uønsket hendelse vurderes som så kritisk at det kreves umiddelbare tiltak.

Det er identifisert en del områder som krever oppfølging og vurdering av tiltak, mens det i all hovedsak er identifisert uønskede hendelser hvor sannsynligheten og/eller konsekvensen anses å være så lav at det ikke vurderes å sette inn tiltak for å redusere risikoen ytterligere.

KR 08/18 Vedtak:

Kirkerådet tar ROS-analysen til orientering.

Enstemmig vedtatt

KR 09/18 Kapitalforvaltning i Den norske kirke

Sammendrag

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) har i dag plassert kapital i form av overskuddslikviditet i pengemarkedet jf. sak KR 21/17. I dagens marked gir dette en forventet avkastning på om lag 1,5%. Formålet med å endre investeringsstrategien er formuesbevaring, slik at realverdien av kapitalen opprettholdes og økes over tid. I statsbudsjettet for 2018 er inflasjonsmålet satt til nær 2,5 %. Med forventet avkastning fra plassering i pengemarkedet som i dag, innebærer det at realverdien av kapitalen reduseres målt mot inflasjonen.

Forslaget til en investeringsstrategi for Dnk sin kapital innebærer at det må tas noe høyere risiko enn med dagens plassering i pengemarkedet, men vil gjøre potensiell avkastning høyere. I investeringsstrategien foreslås det å optimalisere plasseringen for å øke forventet avkastning til en lav risiko. Dette foreslås gjort ved å plassere kapital i ulike aktivaklasser med en kombinasjon av aksjer, obligasjoner og pengemarked. Det foreslås også å kombinere plassering av kapital i norske og utenlandske fond.

Plasseringen av kapitalen skal være i overensstemmelse med Dnk sine retningslinjer for samfunnsansvarlig finansforvaltning. Retningslinjene legges frem til vedtak, og er forankret i kirkens arbeid for å fremme menneskeverd, fred, menneskerettigheter og respekt for skaperverket, og basert på internasjonale konvensjoner og etiske grunnholdninger i kirken.

Implementering av investeringsstrategien foreslås gjennomført trinnvis og skal være fullført innen 01.09.2019.

KR 09/18 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar investeringsstrategi for Dnk sin kapital (vedlagt)
2. Kirkerådet vedtar retningslinjer for samfunnsansvarlig finansforvaltning (vedlagt)
3. Kirkerådet gir direktøren fullmakt til å:
  - a) plassere iht. investeringsstrategien minimum kr 150 mill
  - b) plassere ytterligere overskuddslikviditet etter en likviditetsanalyse begrenset til kr 75 mill
  - c) gjennomføre investeringsstrategien innen 01.09.2019

Enstemmig vedtatt

KR 10/18 Oppnevning av ny Nemnd for gudstjenesteliv

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv er Kirkerådets fagnemnd for liturgisaker. Det skal oppnevnes en ny nemnd for perioden 2018-2021. Medlemmene og nemndas leder velges av Kirkerådet.

I forslaget til ny nemnd er det lagt vekt på å sikre god liturgisk kompetanse til de sakene som vi vet denne nemnda skal arbeide med. Dessuten er det lagt vekt på bredde i kirkefaglig kompetanse, god aldersmessig og geografisk bredde og å stimulere flere unge mennesker til å få økt liturgisk kompetanse.

Kirkerådets behandling

Ole Kristian Bonden foreslo å oppnevne Ole Andreas Fevang som 1. varamedlem. Gervin og Gulbrandsen flyttes ned som 2. og 3. varamedlem.

Administrasjonen trakk sin innstilling til fordel for Bondens forslag.

KR 10/18 Vedtak:

1. Kirkerådet oppnevner Svein Arne Theodorsen som leder av NFG 2018-2021.
2. Følgende personer oppnevnes som medlemmer og varamedlemmer av NFG 2018-2021:
  - Merete Thomassen
  - Andreas Hilmo Grandy-Teig
  - Maria Bjørdal Lervik
  - Annette Dreyer
  - Bengt Norbakken
  - Anne Marie Sødal
  - Solveig Julie Mysen
  - Ole Andreas Fevang(1.varamedlem)
  - Edel Merete Gervin (2.varamedlem)
  - Sindre Seim Gulbrandsen (3.varamedlem)

3. Det niende medlem oppnevnes av Kirkerådet på et senere tidspunkt.

Enstemmig vedtatt

KR 11/18 Vurdering av det årlige tilskuddet til KIFO

Sammendrag

Kirkemøtet ba i 2017 Kirkerådet utrede konsekvensene av kutt i tilskuddet til KIFO og vurdere redusert støtte fra budsjettåret 2018.

Kirkerådet vil ta initiativ til at det igangsettes en evaluering av KIFO i samarbeid med KIFO's styre og hovedsamarbeidsparter med sikte på å foreta en grundigere vurdering og evaluering av KIFO.

Det legges ikke opp til at eventuelle kutt skal ha innvirkning på budsjettåret 2018.

KR 11/18 Vedtak:

1. Kirkerådet viser til Kirkemøtets vedtak om å vurdere kutt i grunntilskuddet til KIFO og konkluderer med at det ikke foreslås nedskjæringer på tilskudd til KIFO for 2018 og 2019.
2. Kirkerådet tar initiativ til at det igangsettes en evaluering av KIFO i samarbeid med KIFO's styre og hovedsamarbeidsparter som grunnlag for å vurdere utviklingen av grunntilskudd til KIFO.
3. Denne saken inngår i saken om Statsbudsjettet 2019 til Kirkemøtet 2018, sak KM 13/18.

Enstemmig vedtatt

KR 12/18 Den norske kirkes grunnlag og orientering om arbeidet med Kirkeordning

Sammendrag

Kirkerådet har med jevne mellomrom fått seg forelagt en orientering om fremdriftsplan for arbeidet med kirkeordning, senest i juni 2016. Orienteringen gjør først rede for Kirkemøtets føringer for en trinnvis utvikling i flere reformfaser, etterfulgt av en kort omtale av regelverkens sammenheng, en presentasjon av fremdriftsplanen for perioden 2018–2020 og til slutt en presentasjon av utkast til Kapittel 1 av den nye Kirkeordningen; Den norske kirkes grunnlag.

Planen presenterer en fremdrift som er avhengig av, og derfor tar forbehold om, ytterligere politiske prosesser i regjering, storting og Kirkemøtet. Det hefter ut fra dette en viss usikkerhet ved tidfestingene.

Arbeidet med Den norske kirkes grunnlag, som tidligere har blitt behandlet i Kirkemøtet både i 2014 og 2015, har pågått i et nært samarbeid mellom Bispemøtet og Kirkerådet. Dette grunnlaget skal bli det første kapittel i Kirkeordningen og inneholder de mest overordnede bestemmelsene om kirkens læregrunnlag og dens identitet som trossamfunn. Saken har derfor vært undergitt en særegen behandlingsform, dels at arbeidet har pågått over lang tid og dels at det har funnet sted et nært samarbeid mellom Kirkerådet og Bispemøtet.

I forkant av utsendelse av hele Kirkeordningen til bred høring sommer og høst 2018, etter Kirkerådets vedtakelse av et høringsdokument i sitt junimøte, oversender Kirkerådet et tekstforslag til Den norske kirkes grunnlag til behandling i Bispemøtet med henblikk på at Bispemøtets innspill kan bli hensyntatt i høringsdokumentet.

Kirkerådets behandling

Jan Olav Olsen foreslo å stryke punkt 2 i forslag til vedtak. **Administrasjonen** støttet dette. Opprinnelig punkt 3 ble da punkt 2.

Olav Myklebust foreslo et nytt punkt 3: Det blir utarbeidd ein nynorsk versjon av grunnlagsdokumentet i kyrkjeordningssaka, slik at denne kan handsamast parallellt med ordlyden i bokmålsversjonen av dokumentet.

KR 12/18 Vedtak:

1. Kirkerådet tar fremdriftsplan for arbeid med kirkeordning til orientering.
2. Med bakgrunn i Kirkemøtets vedtak i sak KM 04/15 om at Den norske kirkes grunnlag skal utarbeides i et samarbeid mellom Kirkerådet og Bispemøtet, oversendes utkast til grunnlagsbestemmelser til Bispemøtet for foreløpig behandling.
3. Det blir utarbeidd ein nynorsk versjon av grunnlagsdokumentet i kyrkjeordningssaka, slik at denne kan handsamast parallellt med ordlyden i bokmålsversjonen av dokumentet.

Enstemmig vedtatt

KR 13/18 Kirkepartner - Økonomi

Sammendrag

Arbeidet med IKT i kirken er fundert i en IKT-strategi, hvor visjonen har vært å samle «hele Den norske kirke til ett IKT-rike». Dette handler om mange IKT-systemer og berører alle organer i Den norske kirke. Det er etablert to selskaper for å håndtere drift og utvikling på området – Kirkepartner AS som bestillerselskap og Kirkepartner IKT AS som driftsselskap. Økonomien i Kirkepartner IKT AS har nå blitt så god at den permanente selskapsstrukturen kan etableres i ett selskap, hvor rettssubjektet Den norske kirke vil ha en eierandel på 48%. Mye arbeid er gjort for å kvalitetssikre innholdet i denne prosessen. For å bringe omdanningen av selskapene i havn må eierne låne midler til Kirkepartner AS for å kjøpe aksjene i Kirkepartner IKT AS. Rettssubjektet Den norske kirke sin andel av lånet vil utgjøre ca 4,7 mill for å kjøpe 48% av aksjene i IKT-selskapet. Dette er et viktig virkemiddel for å forbedre og utvikle hele IKT-driften og fremtidig utvikling på IKT-området.

KR 13/18 Vedtak:

1. Kirkerådet støtter bruken av Kirkepartner for å nå strategiske IKT-mål for Den norske kirke
2. Kirkerådet godkjenner et lån på kr 4,7mill til Kirkepartner AS for oppkjøp av 48% av aksjene i Kirkepartner IKT AS, på de vilkår som fremgår av vedlagte låneavtale.

KR 14/18 Visjonsdokumentet for Den norske kirke 2019-2021

Sammendrag

Nåværende visjonsdokument gjelder for 2015-2018, derfor skal en revisjon av dokumentet opp på Kirkemøtet 2018 for å kunne gjelde fra 2019. Kirkerådets forslag er å legge opp til en fast revisjon av visjonsdokumentet på det andre kirkemøtet i hver valgperiode.

Kirkerådet foreslår å avgrense revisjonen til det mest nødvendige. Begrunnelser for dette er at Den norske kirke er inne i store endringer, og at en mer omfattende behandling av kirkens visjonsdokument bør skyves fram til neste periode. Videre synes 'Mer himmel på jord' å fungere som overordnet dokument - med lokale tilpasninger. Dessuten bør en større revisjon starte såpass tidlig at de valgte rådene kan behandle en høring. Det har ikke vært mulig i denne omgangen.

Med bakgrunn i dette er det ved bispedømmekontorene og i kirkerådet gjennomført en begrenset og administrativ behandling som grunnlag for vedlagte forslag.

Kirkerådets behandling:

Helga Haugland Byfuglien foreslo å endre punkt 2 A til: Medlemmer i Den norske kirke bringer barna sine til dåp.

Administrasjonen endret sin innstilling i tråd med forslaget fra Byfuglien.

KR 14/18 Vedtak:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak

1. Kirkemøtet vedtar som visjonsdokument for Den norske kirke i perioden 2019 – 2021 Mer himmel på jord med tilhørende målformuleringer.
2. Kirkemøtet ber de sentralkirkelige råd og bispedømmerådene om å følge opp visjonen og de strategiske målene i sine planer og rapportering.
3. Bispedømmerådene bes videre om å følge opp saken overfor menighetsrådene/fellesrådene i bispedømmet.

KR 15/18 Reglement for godtgjøring til folkevalgte

Sammendrag

Denne saken gjelder endring av reglement for godtgjøring til folkevalgte. Hensikten med revisjonen er å utvide eksisterende reglement til også å omfatte Klagenemnda og Kontrollutvalget. Dagens reglement gjelder direkte for Kirkerådet, herunder Kirkerådets arbeidsutvalg og Arbeidsgiverutvalget, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd. Endringen fremkommer i forslag til § 1 i reglementet.

Arbeidsgiverutvalgets mandat utvides videre til å fastsette årlig godtgjørelse/frikjøp for leder av Klagenemnda og leder av Kontrollutvalget, jf. forslag til § 4 i reglementet. Dette er viktig for å etablere hensiktsmessige arbeidsformer i Klagenemnd og Kontrollutvalg.

KR 15/18 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar følgende reglement for godtgjøring til folkevalgte:
REGLEMENT FOR GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE
Reglement for godtgjøring til folkevalgte er fastsatt av Kirkerådet i sak KR 15/18.

§ 1 Generelt

1.1 Reglementet gjelder for valgte medlemmer av Kirkerådet herunder Kirkerådets arbeidsutvalg og Arbeidsgiverutvalget, Samisk kirkeråd, Mellomkirkelig Råd, Klagenemnda og Kontrollutvalget.

For øvrige utvalg og nemder gis ikke møtegodtgjørelse eller tapt arbeidsfortjeneste.

§ 2 Reiser

2.1 Folkevalgte har krav på å få dekket skyss-, kost- og overnattingsutgifter i henhold til KAs tariffavtaleverk.

Reiseregning skal skrives etter gjeldende økonomiske/administrative rutiner.

§ 3 Møtegodtgjørelse

3.1 Møtegodtgjørelse er en arbeidsgodtgjøring for det arbeidet man utfører i vervet som folkevalgt. Godtgjøringen gis for møtevirksomhet og det forarbeidet som gjøres i forbindelse med det enkelte møte.

Utbetaling av møtegodtgjørelse kommer i tillegg til eventuelle krav om kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste.

3.2 Dagsats for møtegodtgjørelse settes til 75 % av dagslønnen av årsinntekt tilsvarende 6 G. For telefonkonferanser / ikke fysiske møter ytes det ikke møtegodtgjørelse.

3.3 Ved forfall tilfaller godtgjørelsen møtende vararepresentant.

3.4 Møtegodtgjørelse er innberetningspliktig og skattepliktig. Møtegodtgjørelsen er ikke tjenestepensjonsgivende. Det påløper ikke feriepenger.

3.5 Det gis ikke møtegodtgjøring for konferanser, kurs eller andre oppdrag som ikke er en del av rådets møter.

3.6 Dersom medlemmet deltar på flere møter samme dato gis bare en møtegodtgjøring.

3.7 Utbetaling av møtegodtgjørelse skjer hvert halvår. Utbetaling skjer på grunnlag av godkjent møteprotokoll.

§ 4. Årlig godtgjørelse til leder

Arbeidsgiverutvalget forhandler frem avtale om fast møtegodtgjørelse og eventuelt frikjøp for Kirkerådets leder, leder av Mellomkirkelig råd, leder av Samisk kirkeråd, leder av Klagenemnda og leder av Kontrollutvalget.

Resultatet godkjennes av Kirkerådet ved den årlige budsjettbehandlingen.

§ 5 Tappt arbeidsfortjeneste

5.1 Tappt arbeidsfortjeneste kan dekkes (helt eller delvis etter statens satser) når arbeidsgiver ikke innvilger tjenestefri med lønn for å utføre offentlig verv.

5.2 Tappt arbeidsfortjeneste dokumenteres med kopi av lønnslipp som viser trekk i lønn eller annen dokumentasjon på tappt inntekt. Dokumentasjon kan også skje ved at den folkevalgte arbeidsgiver sender faktura til Kirkerådet.

Selvstendig næringsdrivende må ha bekreftelse på gjennomsnittlig inntekt fra regnskapsfører, eller dokumentasjon på at en annen betales for å utføre det arbeid den næringsdrivende ellers ville gjort selv (f.eks. avløser i jordbruket).

Næringsoppgave kan også legges fram om ikke tapet kan bekreftes på annen måte. Om tappt arbeidsinntekt ikke kan dokumenteres eller bekreftes, må tapet sannsynliggjøres på best mulig måte.

5.3 Tappt arbeidsfortjeneste dekkes normalt ikke ved deltakelse i internasjonale konferanser.

§ 6 Ikrafttredelse

6.1 Reglementet trer i kraft straks.

6.2 Utbetaling av møtegodtgjørelse og frikjøp/ledergodtgjørelse forutsetter budsjettmessig dekning under det enkelte råd.

2. Godtgjøring til Kontrollutvalget og Klagenemnda gis etter dette reglementet fra 1. 1. 2018.

Enstemmig vedtatt

KR 16/18 Melding av ny sak til Kirkemøtet 2018 fra Bispemøtet

Sammendrag

Bispemøtet har i brev til Kirkerådet, datert 5. januar 2018, fremmet sak til Kirkemøtet om endring av tjenesteordning for biskoper § 2 a). Se vedlagte brev.

Bispemøtet kan i henhold til Kirkemøtets forretningsorden melder saker til Kirkemøtet, jf Kirkemøtets forretningsorden § 2.1. Etter §2-2 kan Kirkerådet etter egen vurdering føye til saker som kommer etter fristen.

Kirkerådet anbefaler at saken tas inn på sakslisten som sak KM 15/18. Siden saken ble meldt så sent, har det ikke vært mulig å saksforberede den til Kirkerådsmøtet i januar.

Den vil bli fremmet til Kirkerådets møte i mars 2018 for ettersendelse til Kirkemøtedelegatene.

KR 16/18 Vedtak:

Kirkerådet vedtar å fremme sak KM 15/18 Endring av tjensteordning for biskoper § 2 a) for Kirkemøtet 2018. Kirkerådet behandler saksdokumentet på Kirkerådets møte i mars 2018.

Enstemmig vedtatt

KR 17/18 KAs strategiplan - hørings svar

Sammendrag

KA har sendt på høring enkelte spørsmål knyttet til strategiplan som skal til behandling på KAs landsråd april 2018. Spørsmålene berører fremtidig finansiering og organisering av Den norske kirke, videre arbeidslivslovgivning, tariffpolitikk, interessevirksomhet og kompetanseutvikling. Spørsmålene er forsøkt besvart ut fra Kirkerådets behov for rådgivning sammenholdt med hva som oppleves å skulle være en arbeidsgiverorganisasjons primære oppgave.

KR 17/18 Vedtak:

Kirkerådet vedtar forslag til høringsuttalelse med de endringer som fremkom i møtet.

Enstemmig vedtatt